

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MARVEL'DEN
BAYRAM HEDİYESİ
ANT-MAN

FABRICE LUCHINI GEMMA ARTERTON JASON FLEMYNG

ASKIN DILI

Gemma Bouvery

17 TEMMUZ'DA SINEMALARDA

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranney.org>

“GREASE”İN ARABASINA BİNİP GİTMEK

"GREASE"TE HER DÖNEMİN GENÇLERİNİ YAKALAYAN BİR ŞEY VAR, ORASI KESİN. 1970'LERİN BAŞINDA İLK KEZ SAHNELENEN BU GENÇLİK MÜZİKALİ, 50'LI YILLARIN 'NİSPETEN' MASUM AMERİKA'SININ NOSTALJİSİNİ, LİSEDE MEZUN OLMAYA

hazırlanan bir avuç gencin flört ilişkileri üzerinden yapmakta. Neşeli hikayesini akılda kalıcı, sempatik melodili özgün besteler ve 50'lerin popüler rock'n roll şarkıları eşliğinde sunar.

1978 yapımı "Grease", ülkemizde 1981 yılının Şubat ayında vizyona gelebilmişti. Ülkemizde filmler sinema salonlarına ancak 6-7 yıl sonra, filmler iyice eskiyince gelebiliyordu o yıllarda. Bunda biraz da meşhur 'Amerikan ambargosu'nun etkisi vardır. 1974'te gerçekleştirilen Kıbrıs Barış Harekati'nin ardından Amerika'nın uyguladığı ambargo, silah yardımlarıyla başlayıp başka ürünlere de sıçramıştı. Amerikan film şirketleri de Türkiye'deki dağıtımçıların borçlarını bahane ederek film satışını durdurmuşlardı. Ambargonun etkileri 1978'den itibaren azalmaya başlamıştı ama zaten Türkiye'nin 78'den itibaren de başka bir türbülansa girmesi söz konusu olmuştu. Hatta bu ortamda ABD'nin de belli zamanlarda iteleme yaptığı hâlâ sık sık yazılmaktadır. 12 Eylül 1980 askeri darbesi, ABD'nin de istediği şekilde gerçekleşir. Biraz araştırdığınızda bu tarihlerde Türkiye'deki sinema salonlarının da biraz rahatladığına şahit olabilirsiniz.

12 Eylül darbesinden birkaç ay sonrası, yani karakollarda yüzlerce insan işkence altındayken, Erdal Eren'in 13 Aralık'taki idamının hemen ertesi haftalarında Amerikan sinemasının adeta filmleriyle halka moral vermeye (!) geldiği zamanlar... Artık ambargo filan kalmamıştır. "Jaws" (1975), "Günah Tohumu" (Carrie, 1976) ve "Şeytan" (The Exorcist, 1973) gibi muhafazakar korku filmlerinin yanı sıra "Grease" de gelmişti... Şubat'ın ilk haftasında İstanbul'da gösterime giren filmin gazete ilanlarında "Dünya sinemalarında gerçek olay... İşte bu filmde duyulanacak, coşacaksınız" cümleleri okunuyordu. Beyoğlu Emek, Harbiye As ve Kızıltoprak Kent sinemaları "Grease"i izlemek isteyenlerle dolup taşıyordu. (Artık bu salonların hiçbiri yok maalesef!)

Tiyatro sahnelerindeyse "Harold Ve Maude", "Çılgınlar Kulübü",

"Hisseli Harikalar Kumpanyası", "Kanlı Nigar", "Ne Hakla 35'e Bakla", "Şahları Da Vururlar", "Kahraman Bakkal Süpermarkete Karşı" gibi bugün bile kült mertebesinde sayılan oyunlar sahneleniyordu. Türk toplumu, yaşanan kara günleri geride bırakmaya çalışıyor, sinema ve tiyatrodan moral bulmak istiyordu.

Arka Pencere'nin yayın kurulu üyelerinden Burak Göral, "Grease"i henüz 9 yaşında anne-babasının arkadaşlarıyla birlikte gittiği Harbiye As sinemasında, ilk kez çocuk filmi olmayan bir filme büyüklerle gitmenin mutluluğunu yaşayarak izlemiş, Olivia Newton-John'a âşık olarak çıkmıştı. Murat Özer ise "Grease"i Adapazarı'nda bir sinemada Lise 1'e gittiği sene filmin kahramanlarına yakın bir yaşta izlemişti. Herhalde henüz flört dünyasından da, 12 Eylül'de olan bitenden de pek haberdar olmayan Göral'dan farklı bir kafayla izlemişti. Okan Arpaç sinemada kaçırılmış, 1985 yılında TRT'de bir sabah yayımlanırken yakalamıştı filmi. Bilgehan Aras ve Burçin S. Yalçın ise 1980'lerin sonunda video kaset kiralama modasının altın yıllarında izleyebilmişlerdi. Neyse ki yıllar sonra film, bir daha dünyayla birlikte ülkemiz salonlarına yenilenmiş haliyle gelebildi de sonraki bir kuşak bu şeker gibi filmi hak ettiği koşullarda izleyebildi. Hepimizin dimağlarında ayrı ayrı anlamlar kazanmış filmlerden biriydi "Grease". Büyüklerimiz için 12 Eylül atmosferinden kaçabilecekleri sığınaklardan biriydi, biz daha küçük ya da ergenler için de bir renk ve müzik şöleni.

Bugünün salonlarına bakıyoruz da bizim yaşımızdakilerin 'kaçış'ını sağlayacak gişe filmleri aslında ne kadar da değişti. Birbirinin tekrarı gibi duran Amerikan korkularının yanına cinli İslamcı korku filmleri, artık iyice çoğalan ve benzer temalarda dolaşan süper kahraman filmleri, zamanında sinemada/videoda izlediğimiz bağrımıza bastığımız macera filmlerinin yeniden çevrimleri ya da 'reboot' edilme çabaları, günü kurtarmayı amaçlayan saçma sapan yerli malı komedi filmleri...

Bugün, sadece sinemada oynayan filmlere bakınca 1981'in Şubat ayı ne de güzel görünüyor maşallah... "Grease", "Jaws", "Şeytan", "Carrie"nin aynı hafta vizyonda olduğu, Emek sinemasının, Harbiye As sinemasının dolduğu zamanlar, aslında ne kadar da acayipmiş!

"Bu ne çıldırtan denge"ymiş... "Yaprak döker bir yanımız / Bir yanımız bahar bahçe"ymiş!

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** T. ARSLAN, O. ÖZYURT, M. E. EREN, A. U. UYANIK, S. DEMİR,

C. CANBAZOĞLU, Ş. AYDEMİR, Ç. GÜNERBÜYÜK, E. KÜÇÜKTEPEPINAR, E. A. UNGU, K. ÖZKARACALAR **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Ant-Man; Magic Mike XXL; Fırtınanın Ortasında (Strangerland); Aşkın Dili (Gemma Boveri); Bir Zamanlar New York (The Immigrant); Altın Gol (Metegol); Dehşet Gecesi (Exists); Kanlı Tatil (Indigenous); Krallar Kulübü.

25 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

26 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Sophia Loren'in "Dün, Bugün, Yarın: Bütün Hayatım" adlı otobiyografisine gömülüyor.

28 CİNNET

Okan Arpaç, William Friedkin başyapıtı "Şeytan"ı (The Exorcist) da sansür dosyasına ekliyor.

30 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Sahneden beyazperdeye yansıyan bu efsane, John Travolta'yla devleşiyor: "Grease"... Murat Özer imzasıyla.

32 İTİRAF EDİYORUM

Esin Küçüktepepınar, gösterimdeki "İntikam"ın (The Salvation) Danimarkalı aktörü Mads Mikkelsen'le konuştu.

34 DÜZENBAZ

Erman Ata Uncu, Celil Oker'in Remzi Ünal polisileri sinemaya aktarılsa kim, nasıl çekerdi diye soruyor.

36 AİLE OYUNU

Citizenfour; Burgonya Dükü (The Duke Of Burgundy); Grinin Elli Tonu (Fifty Shades Of Grey).

40 GENÇ VE MASUM

Cihan Sağlam, günümüz gençliğinin 'büyüyememe' problemine el atıyor: "Kor"... Murat Özer imzasıyla.

42 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

® arka
pencere

HAFTALIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİSİ
ARKAPENCERE.COM

ANT-MAN

YÖNETMEN Peyton Reed

OYUNCULAR Paul Rudd,

Michael Douglas, Corey Stoll,
Evangeline Lilly, Judy Greer,

Michael Peña

YAPIM 2015 ABD

SÜRE 117 dk.

DAĞITIM UIP

NE OLUP BİTTİĞİNİ KATI SURETLE ANLAYAMADIĞINIZ DEVAŞA DÖVÜŞ VE SAVAŞ SAHNELERİNDEN SİTKİNİZ Mİ SIYRILDI. GÖKYÜZÜNDEN DÜŞEN ŞEHİRLER, ENERJİ PATLAMALARI, GÜÇ REAKTÖRLERİNİN ÇAKIŞMASI, TEORİK DÜZEYDE DAHI OLSA

anlamadığımız türlü türlü bilimsel verinin havada uçtuğu süper kahraman filmlerinden ikrah mı getirdiniz? “Ant-Man” asla bunlardan biri olmamak üzere çıkmış yola. İzledikten sonra “Hollywood kafayı yemiş” dedirten, büyük, daha da büyük, en büyük filmlerin peşi sıra gelen “Ant-Man”, hemen her anında elden bırakmadığı mizahi yaklaşımı ve makine gibi işleyen senaryosuyla o özlediğimiz yaz eğlencesini bizlere sunmakta epey becerikli.

Bu becerisinde senaryosunun, bu senaryoda da, büyük oranda yazar kadrosunda ismini ilk sırada gördüğümüz “Sıkı Aynasızlar” (Hot Fuzz) ve “Zombilerin Şafağı”nın (Shaun Of The Dead) mucidi Edgar Wright’ın maharetli ellerinin etkisi yoğun görünüyor. Filmin yönetmen tercihinin, başarılı komedilerle (“Ayrılık/The Break-Up”, “Bay Evet/Yes Man”) tanıdığımız Peyton Reed’den yana kullanılmış olması da yapım açısından projenin sacayağını doğru oturtan bir hamle olmuş. Sacayağın son parçasıysa Paul Rudd gibi, komedilerle tanınan, sempatik yakışıklı kontenjanından bir ismin başrole yerleştirilmesi şüphesiz. “Ant-Man” başından sonuna bir süper kahraman-çizgi roman uyarlaması gibi değil, dört başı mamur bir komedi-macera olarak kurgulanınca, ortaya seyri zevkli bir iş çıkmış. Eni konu “Abi şimdi bir adam var. Bir giysi giyiyor karınca kadar küçülüyor”, gibi deli saçması bir fikirden yola çıkan, 60’lardan günümüze kadar yayımlanmış bir hikaye bu. Ezcümle bu kez delirenler bizden. Güzel delirmişler. İyi delirmişler!

Çizgi roman uyarlamalarında çoğu zaman iş senaryo masasında biter. Hikayenin 60’lı yıllardan bu yana devam eden zaman çizelgesini neresinden yakalayacağınıza, eldeki tonlarca hikaye arasından hangisini seçeceğinize, onlarca düşman arasından hangisinin perdedeki

anlatıma en uygun olacağına karar vermek, filmin yüzde 49’unu kurtarmak ya da batırmak anlamına gelir. Bu bağlamda “Ant-Man” evrenini tek bir filmde, lüzumsuz geriye dönüşlere ya da laf kalabalığına mahal vermeden anlatmayı başaran bir senaryoyla karşı karşıya olduğumuzu söylemek gerek. Sahne içlerindeki ‘karınca kararınca’ nüanslarla, senaryo hem izleyicisini ne olup bittiğine dair, hem de karakterlerin geçmişine dair bilgilendirmeyi becerirken bir yandan da hikayesini ilerletmeyi başarıyor.

“Ant-Man”, çizgi roman serisinin ilk kahramanı Dr. Pym’e mentorluk payesini verip, yine çizgi romanda sonradan “Ant-Man” kostümünü taşıyan Scott Lang’le açıyor hikayesini. Bu tercihin getirisi, şüphesiz filme ve “Ant-Man” evrenine genç izleyicinin de kolay adapte olabilmesini sağlıyor. Orijinal hikayede, Scott Lang bulaştığı karanlık işleri kızının kalp sağlığı için kabul eden bir karakter. Fakat filmde bu denli dramatik bir durum istenmemiş. Marvel evreninin belki de doğayla en barışık karakterlerinden biri olan “Ant-Man”, karıncalarla kurduğu ilişki açısından da çizgi romanı okumayanlar açısından ilgi çekici olabilecek bir kahraman malum. Filmde bu durumun altı da, yer yer bir kanatlı karınca için içinizi burkabilecek kadar çiziliyor.

Paul Rudd’un “Ant-Man” ve Scott Lang performansının izleyende bıraktığı lezzetin tam kıvamında olduğunu belirtmekle birlikte, filmin mizahi yükünü Rudd’un değil, filmde onun can dostu hüviyetinde izlediğimiz Luis rolündeki Michael Peña’nın sırtladığını belirtmek gerek. Peña, bilhassa anlık flashback sekanslarla izlediğimiz lafı güzafı uzatan öyküleriyle birçok anda kakhaha attırıyor. (Bu flashback’lerden birinde Stan Lee de klasik cameolarından birini gerçekleştiriyor). Filmde Ant-Man’in mucidi Pym’i canlandıran Michael Douglas’ın, yavaş yavaş babasıyla yakınsadığı anlar sezileniyor. Hızlı günlerini geride bırakan aktörün hem kendisini ciddiye alan hem de kendisiyle alay

FİLM, HEMEN HER ANINDA ELDEN BIRAKMADIĞI MİZAHİ VE MAKİNE GİBİ İŞLEYEN SENARYOSUYLA O ÖZLEDİĞİMİZ YAZ EĞLENCESİNİ BİZLERE SUNMAKTA EPEY BECERİKLİ.

**HOLLYWOOD'UN 'AMA
İYİ DELİRDİK,
GÜZEL DELİRDİK'
FİMLERİNDEN
BİRİNE DENK
GELMEK, SİNEMAYI
BİR KEZ DAHA
SEVMEMEYE
YARIYOR.**

edebilen kıvamı yerinde bir oyun ortaya koyduğunu söylemek mümkün. Bu ara şanslı bilim adamı rollerinden yana yaver giden ("The Strain" adlı dizide 'iyi' bir bilim adamı rolünde) Corey Stoll'unsa, Darren Cross ya da nam-ı diğer Yellowjacket rolünde Marvel evrenindeki 'kel kötü' kontenjanını doldurmakta hiç zorlanmadığı kesin.

Silahların ve bilimin izafi bir iyilik kavramının (böyle hikayelerin sabık iyisi de elbette ABD oluyor) yararına kullanılması gerektiği savından sapmayan Marvel öykülerinden biri "Ant-Man" elbette. Lakin filmdeki 'dünyayı kurtarma' hali, şimdilik, silah kaçakçısı bir manyaktan insanlığı kurtarmakla sınırlı. Söylediğimiz gibi Hollywood'un 'ama iyi delirdik, güzel delirdik' filmlerinden birine denk

gelmek, sinemayı bir kez daha sevmeye yarıyor. "Ant-Man" bunun küçük örneklerinden birisi. Ve filmin delilik seviyesini belki de tek bir sahneyle özetlemek mümkün: İyi ve kötü kahramanlarınız bir bond çantanın içinde binlerce metreden aşağıya düşerken dövüşüyorlar, dövüşürken çantanın içindeki cep telefonunda The Cure'dan "Plain Song" çalmaya başlıyor ve onlar kavgaya devam ediyor. Düşünün ki senaryonuza şöyle bir cümle yazıyorsunuz ve sizi akıl hastanesine kapatmıyorlar. İşte buna biz "güzel delirmek" diyor ve alkışlıyoruz.

Karıncayı bile incitmeyen cinsten nefis mizahı.

Filmin kötü tarafı "Yenilmezler" (The Avengers) bağlantısı.

Tarkan'ın Diz Üstü Eteği'nden Kelebek Toka'ya:

80'İ AŞKIN YAZARIN KATKILARIYLA
Bir Türkiye Sinema Sözlüğü

Altyazı'nın 150. özel sayısı

HAZİRAN GÜNTASINDA RAYİLERDE!
Ücretsiz PDF olarak Altyazı'ya <https://altyazi.org>

MAGIC MIKE XXL

YÖNETMEN Gregory Jacobs

OYUNCULAR Channing Tatum,

Matt Bomer, Joe Manganiello,

Kevin Nash, Adam Rodriguez,

Gabriel Iglesias, Amber Heard,

Jada Pinkett Smith, Stephen Boss,

Donald Glover, Andie MacDowell,

Elizabeth Banks

YAPIM 2015 ABD

SÜRE 115 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

**HİKAYENİN
TAMAMLANDIĞINI
DÜŞÜNÜYOR, İKİNCİ
BİR FİLMİN GELMESİNİ
BEKLEMİYORDUK. AMA
GELDİ VE HERHANGİ
BİR DÜŞ KIRIKLIĞI
YARATMADI BİZDE
BU DURUM.**

REID CAROLIN'IN YAZIP STEVEN SODERBERGH'İN YÖNETTİĞİ 2012 TARİHLİ "STRIPTİZ KULÜBÜ" (MAGIC MIKE), GÜZELLİĞİ yalnızca kadın bedenine indirgeyen hakim görüşün ters açısını, yani erkek bedeninin güzelliğini öne çıkararak sosyolojik bir saptamanın altına imzasını atıyordu. Bunu yaparken eğlenceli bir dil de tutturan film, birer 'Yunan tanrısı' havasındaki karakterleriyle içi boş bir resim de ortaya koyabilirdi, ama bu riskten kendini sıyırmayı başarıyordu.

Kamerayı her daim 'arzu nesnesi' olarak çizilen kadınlardan alıp erkeklerle çeviren yapım, bunun yarattığı dramatik yapıyı da layıkıyla açabiliyor, karakterlerin iç dünyalarına dokunabiliyordu. Özel bir filmde anlayacağınız, belki biraz Paul Thomas Anderson'ın "Ateşli Geceler"ini (Boogie Nights) hatırlatan.

Hikayenin tamamlandığını düşünüyor, ikinci bir filmin gelmesini beklemiyorduk. Ama geldi ve herhangi bir düş kırıklığı yaratmadı bizde bu durum. "Magic Mike XXL" de en az ilk film kadar, hatta bazı açılardan ilk filmi aşan bir 'derinlik' yakalamış görünüyor çünkü.

Yönetmen koltuğunda Soderbergh yok bu kez, ama ilkinde olduğu gibi 'takma isimle' görüntü yönetmenliğini ve kurguyu üstlenmiş sinemacı. Yönetmen koltuğu ise "Striptiz Kulübü"nde yapımçı ve yönetmen asistanı olan Gregory Jacobs'a emanet edilmiş durumda.

Matthew McConaughey'nin canlandırdığı Dallas karakterinin olmadığı devam hikayesinde, Mike (Channing Tatum) ve arkadaşlarının çıktıkları yolculuğun onlara getirdikleri öne çıkıyor.

Dominant bir karakterin eksilmiş olması, hikayeyi de bir miktar rahatlatıyor aslında. İlk filmdeki 'sertlik'in yerini belirgin bir 'gevşeme' alıyor burada.

Bütün karakterler, yolun da kendilerine sunduğu geniş çerçeve içinde gezinmeye

başlıyor ve sınırlarından arınmış bir 'iç dökme' seansına davet ediyorlar bizi. Yolculuktaki duraklar da bu seansa hizmet ediyor ve hikayenin duygusunu açığa çıkarma işlevi üstleniyorlar. İlk filmde yapılmış olan sosyolojik saptamanın derinlerine inip daha görünür kılınması da bu çalışmanın artıları arasındaki yerini alıyor.

Peki neydi bu saptama ve köklerini nereden alıyordu? Hayatlarındaki erkeklerin yaşattığı 'mutluluk'u bir adım öteye taşımak, kendilerini bir 'gösteri'nin içine bırakıp 'anlık' da olsa 'değerli' hissetmek isteyen kadınların hizmetindeki 'erkek striptizciler'in varlık sebepleri var bu saptamanın altında. Birer 'arzu nesnesi' olmalarının ötesinde bir yol haritaları var onların kuşkusuz.

Bu film, işte bu yol haritasını takip ederek

yapıyor tespitlerini. Bir taraftan kendilerini kadınlara ve onların isteklerine adanırken, öte yandan da kendi dünyalarındaki hedeflerine koşma çabası içine giriyor karakterler. ‘Mutlu etmek’, onları da mutlu ediyor ama başka hikayelerin kahramanları da olmak istiyorlar. Her biri, zamanın yıpratacağı bu meslekle hayatlarını sonlandıramayacaklarını biliyor ve yeni adımlar atabilmenin yollarını arıyorlar.

Heteroseksüel bir film bu, ama işin eşcinsel boyutu da var tabii, her ne kadar burada dile getirilmese de. Kadınların yerine eşcinselleri de koyabilir ve buradan da benzer bir sonuç çıkarabiliriz, ‘mutluluk’ ortak paydasında. “Magic Mike XXL”, erkek bedenine methiyeler düzerken bunun ortaya koyduğu ‘zincirleri kırma’ motifine de tutunuyor.

Hem erkek striptizcilerin hem de kadınların

‘tutsaklık’tan kurtulma hamleleri giriyor devreye. Hayatlarındaki dramı bir kenara bırakıp ‘harikalar diyarı’nda buluşuyor bu gruplar ve ‘zevk alma’ motivasyonu ile yürüyüp gidiyorlar. Birer ‘sirk hayvanı’ gibi de görülebilir buradaki karakterler, ancak böylesi bir izlenim yaratmamak için azami çaba gösteriyor film ve hikayenin soluk alıp vermesini kolaylaştırıyor. Filmdeki ‘doğallık’ da işin içinde bir ‘numara’ aramamızı engelliyor, her şey mecrasında akıp gidiyor. Bu doğallığı sağlama konusunda Soderbergh’in kamerasının da büyük etkisi var kuşkusuz.

Filmin final sahneleri, hem alabildiğine eğlenceli hem de hikayenin ruhunu kıskırtıcı özellikler taşıyor.

Mike karakterinin ekibe yeniden katılma motivasyonunun altı yeterince çizilememiş sanki.

İLK FİLMDE YAPILMIŞ OLAN SOSYOLOJİK SAPTAMANIN DERİNLERİNE İNİP DAHA GÖRÜNÜR KILINMASI DA BU ÇALIŞMANIN ARTILARI ARASINDAKİ YERİNİ ALIYOR.

FIRTINANIN ORTASINDA

★★★★★

ORJİNAL ADI Strangerland

YÖNETMEN Kim Farrant

UYUNCULAR Nicole Kidman,
Hugo Weaving, Joseph Fiennes,
Maddison Brown,
Nicholas Hamilton

YAPIM 2015 Avustralya-İrlanda

SÜRE 112 dk.

DAĞITIM Pinema (Calinos)

**BELGESELÇİ KIM
FARRANT, İLK
KURMACA FİLMİNDE,
BİR ÇEKİRDEK AİLE
İÇİNDEKİ BİREYLERİN,
BİLGİSİZ DA
ANNENİN RUHSAL
TRAVMASINA
YOĞUNLAŞMIŞ.**

BAZEN PERDEDEKİ HİKAYE, GÖSTERDİKLERİNDEN VE ANLATTIKLARINDAN DAHA ÇOK, PERDEDE GÖREMEDİĞİNİZ fakat bildiğiniz ya da hissettiğiniz öyküler/temalar üzerinden ilerler. Türkiye’den bir örnek vermek gerekirse, Nuri Bilge Ceylan’ın “Bir Zamanlar Anadolu’da” filmi, tam da böyledir. Karakterler, mekanlar, olaylar, bilincinizin derinliklerinde boyutlanır, binlerce ayrıntıyla birleşir; film aslında koskocaman bir dünyaya kapıları açar...

Seyircinin filme dahil olma hali için iyi bir metin ve yönetmenlik gerektiren bu filmler, özellikle bir ülke ya da bölgede geçen hikayelerden ortaya çıkar. Mesela, kayıp vakalarına sıkça rastlanan, kilometrekareye iki küsur kişinin düştüğü ıssız ülke Avustralya’dan gelen bazı filmlerde, içten içe gelişen rahatsızlık ve huzursuzluk hissi, bu küçük kıtanın esrarengiz coğrafi yapısı denli, tarihinin karanlığından da kaynaklanmaktadır. 17. yüzyıl başlarında kıtaya ayak basan beyaz adam, manevi değerleri yüksek, doğaya saygılı Aborjinler başta olmak üzere yerlileri kırıp geçirmenin ve asimilasyona uğratmanın vicdani rahatsızlıklarını gelecek kuşakların bir kısmına taşımıştır. Yüksek sesle dile getirilmese de, beyazları da etkileyen ‘düş zamanı’ (Aborjin mitolojisi), antik zaman ve asıl hayattır; geçmiş, şimdi ve gelecektir; her şey düşlerdedir. Nitekim, “Fırtınanın Ortasında” (Strangerland), bu mitolojiye uygun dizelerle açılır... Bu, Parker ailesinin öyküsüdür.

Catherine (Nicole Kidman) ile eczacı Matthew Parker (Joseph Fiennes), yeni yaşamlarını ücre çöl kasabasında kurmaya çalışmaktadırlar. Bir önceki evlerinden, 15 yaşındaki kızları Lily’nin (Maddison Brown) başına gelen bir tatsızlık yüzünden ayrılmışlardır... Parker ailesi, yeni yetme -ebeveyn çatışmasının yanı sıra, karı kocanın

yataklarını ayırmaya vardığı gerilim anlarıyla yüklüdür. Bir gece vakti, Lily ve küçük kardeşi Tommy (Nicholas Hamilton) evden ayrılarak kaybolur... Aramalar, yerel polis David Rae’nin (Hugo Weaving) ve giderek genişleyen timlerin çölde iz sürmesiyle devam ederken, Parker çiftiyle ilgili dedikodular, psikolojik ve fiziksel sertliği davet eder.

Aile içi şiddete dönük sosyal projelerde de yer alan belgesel yönetmeni Kim Farrant, uzun metrajlı ilk kurmaca filminde, bir çekirdek aile içindeki bireylerin, bilhassa da annenin ruhsal travmasına, acılarına yoğunlaşmış. Hem Catherine, hem de karısına göre daha soğukkanlı ve güçlü görünmesine rağmen Matthew, kontrolü kaybetmiş bir ikilidir. Çocukların kaybolmasına koşut, hızla kasabayı etkisi altına alan kırmızı kum fırtınası bu kontrol kaybının

güçlü bir metaforu.

Lily ve geceleri uyuyamadığı için yürüyüşlere çıkan Tommy, İngiliz yazar James Vance Marshall'ın romanından uyarlanan Nicolas Roeg filmi, 1971 yapımı "Sonsuz Çöl'de (Walkabout), Avustralya'daki çölde mahsur kalan iki beyaz çocuğu anımsatıyor. Kıza ve daha küçük olan erkek çocuğa, geleneklere uygun biçimde doğal hayata tek başına bırakılmış Aborjin gencin yardım ettiği o film, bu coğrafyaya bir 'zamansızlık' yüklüyordu. Aborjin efsanelerinin fısıltılarla yayıldığı "Fırtınanın Ortasında"da da, çölün hiçliğine karışan 'ası' Lily ile kardeşi, sorunlu anne babanın bir tür 'diyeti' sanki.

Yönetmen, kontrol edemediğimiz cinsellik gibi, şiddet gibi içgüdülerimizle kaybolma hikayesini öykülerken aslında, Parker ailesine, bu yabancı diyardaki 'düş zamanı'nda, kendi

eylemlerini yaşıyor. Büyük tabloda, ilginç ruhsal devinimlerin rüzgarında ve uçsuz bucaksız bir kıtanın sonsuz serüveninde, sefil hayatlar savruluyor. Klişe gerilim aksiyonlarının olmadığını bilerek gitmeniz gereken film, çölün, kadim vadilerin, vahşi doğanın nefes kesici görüntüleriyle beslenen değişik bir sinema deneyimi. Bu deneyimde, oyuncuların performansları yeterince yardımcı oluyor zaten.

Örneğin Nicole Kidman, gerçekte sanrılar arasında bocalayan karakterini, tuhaf ve cesur noktalara ustalıkla çekiyor... Şaşırtıyor, hatta sarsıyor.

Keyboard üstadı besteci Keefus Ciancia'nın hikayeyi sarmalayan müziği.

David Rae karakteri biraz daha didiklebilir.

**KLIŞE GERİLİM
OLMADIĞINI BİLEREK
GITMENİZ GEREKEN
FİLM, ÇÖLÜN, KADİM
VADİLERİN, VAHŞİ
DOĞANIN NEFES KESİCİ
GÖRÜNTÜLERİYLE
BESLENEN DEĞİŞİK BİR
SİNEMA DENEYİMİ.**

AŞKIN DİLİ

ORJİNAL ADI Gemma Boveri

YÖNETMEN Anne Fontaine

UYUNCULAR Fabrice Luchini,

Gemma Arterton, Jason Flemyng,

Elsa Zylberstein, Edith Scob

YAPIM 2014 Fransa-İngiltere

SÜRE 99 dk.

DAĞITIM M3 (Fabula)

**“AŞKIN DİLİ”NİN
19’UNCU YÜZYILIN
EDEBİYATINDA ‘YENİ
BİR ÇAĞ’ AÇAN ÜNLÜ
ROMAN “MADAME
BOVARY”YE BİRİNCİ
DERECEDEN AKRABA
OLDUĞUNU SÖYLEMEK
GEREKİR.**

DİSİPLİNLERARASI ‘ETKİLEŞİM’ YA DA ‘BESLENME’ ADI FARK ETMEZ; TAM ‘ŞU TARİHTE’ BAŞLADI YA DA ‘BU DÖNEMDE’ yoğunluğu arttı gibi bir saptama olmasa da edebiyat ve sinema ilişkisinin bir hayli yakın olduğu söylenebilir.

Modern uyarlamalar, kısmen etkilenme, farklı bir ortak nokta bulma, birebir adaptasyon ya da sadece bir imgesinden yola çıkma, göndermeler yapma vb. bu alan yeterince genişleyebilir. O yüzden hangisinin neye uyarlandığını, buna okuyucu, izleyici ya da alımlayıcı da dahil, söylemek bazen zorlaşıyor.

Posy Simmonds’ın aynı adlı resimli romanından uyarlanan “Aşkın Dili” (Gemma Boveri) de bu kategori içerisinde kendine bir yer bulabilecek filmlerden. Yönetmenliğini Anne Fontaine’in yaptığı “Aşkın Dili”, Gustave Flaubert’in ünlü romanı “Madame Bovary”nin modern bir uyarlaması, hem çizgi roman hem de film için geçerli bu tanım. Zira filmdeki isimler, karakterler ve olaylar farklı bir hikâye içerisinde gelişse de; “Aşkın Dili”nin 19’uncu yüzyılın edebiyatında ‘yeni bir çağ’ açan bu ünlü romana, birinci dereceden akraba olduğunu söylemek gerekir. Bizzat referansını hikâyeye dahil ederek ilerleyen “Aşkın Dili”, gerçek hayatla edebiyat arasındaki ayrımın farkına uzun süre varamayan Martin’in ‘Madame Bovary’yi yeni komşusu Gemma Boveri’de arayışını anlatıyor.

Karısı ve oğluyla şehirdeki yaşamını bırakıp Normandiya’da küçük bir kasabaya taşınan Martin Joubert, baba mesleği olan fırıncılığı devam ettirmektedir. Fakat modern insanın yanıp tutuştuğu ve muhtemelen kendisinin de bu duygularla geldiği taşra, Martin için sıkıcı bir hal almıştır. Ta ki küçük ve sıkıcı dünyası, yeni gelen komşularının ‘gözetlemeye’ ve onların hayatına dahil olup değişene kadar. Bir edebiyat tutkunu olan özellikle de Flaubert’in “Madame Bovary”sine bayılan Martin’in etkilenmekteki en

büyük sebeplerinden biri elbette yeni komşularının adıdır: Gemma ve Charles Boveri. Flaubert’in karakterleriyle neredeyse aynı isimde olan bu İngiliz çift, ona elbette en sevdiği romanı anımsatır. Çiftin sadece isimleri değil, medeni halleri (Charles da duldur ve Gemma ile ikinci evliliğini yapmıştır), bu küçük kasabaya gelişleri ve dahası Normandiya’nın Flaubert’in yaşadığı yer olması gibi puzzle parçaları misali bir araya gelen bilgiler, Martin’in ‘büyük resmi’ görmesini sağlar. Dahası Martin etkisinde fazlasıyla kaldığı kitap ve bu benzerlikler zinciri, gerçek hayatla kurgu arasındaki çizgiyi göremez hale gelmesine sebep olur. Bu da Martin’in komşularının yaşantısına müdahale etmekten kendini alamamasına yol açar. Bu düzlemde ilerleyen ve modern bir “Madame Bovary” uyarlaması olan “Aşkın Dili”, Flaubert’in de

baskın bir ayırım olarak koyduğu taşra-kent karşıtlığından da yararlanıyor. Hatta bunu İngiltere-Fransa arasında bir karşılaştırmaya bile vardiıyor.

Öte yandan Martin'in komşularının hayatına müdahalesi, Gemma'ya âşık olması ve işlerin gittikçe sarpa sarması, ülke ülke dolaşıp film çeken Woody Allen'in "Aşkın Dili" setine de uğramış olabileceği havası yaratıyor. Zira karakterlerin çıkmaz halleri, şaşkınlığı baskın bir Allen havası hissettiriyor.

Bir başka açıdan da "Aşkın Dili"nin François Ozon'un "Evde" (Dans La Maison, 2012) filmiyle de benzerlikleri var. Bu benzerliğin en büyük sebebi "Evde"de de rol alan ve burada da Martin karakterini canlandıran Fabrice Luchini. Luchini her iki filmde de 'gözetleyen' dahası gerçek ve kurgu arasındaki gerilime giren bir karakteri

canlandırıyor. Elbette büyük bir farkla, o da Fontaine'in karakterinin son derece karikatürize bir kişi olması. Flaubert "Madam Bovary, c'est moi!" yani "Madame Bovary, benim!" derken, neyi kastetti hâlâ tartışmalı fakat bu film özellikle Martin'in ağzından anlatılırken bu söz daha bir ete kemiğe bürünüyor. Ve Bovary'nin 'cinsiyetsiz hazları' daha bir belirginleşiyor. Martin ekmek hamurunu yoğururken aslında Gemma'yı nasıl 'Emma Bovary'e çevirdiğini ve onu nasıl kendi haz ve isteklerini de içine katarak şekillendirdiğini anlatıyor ta en başından, tıpkı Flaubert gibi...

Filmdeki erkek 'anlatıcı', Bovary'zmin 'cinsiyetsiz bir haz' olduğunu eğlenceli bir şekilde imliyor.

Bazı karakterler fazla karikatürize ve üstünden çabuk geçilmiş duruyor.

**İŞLERİN GİTTİKÇE
SARPA SARMASI,
ÜLKE ÜLKE DOLAŞIP
FİLM ÇEKEN
WOODY ALLEN'IN
"AŞKIN DİLİ"
SETİNE DE UĞRAMIŞ
OLABİLECEĞİ HAVASI
YARATIR.**

BİR ZAMANLAR NEW YORK

ORJİNAL ADI The Immigrant

YÖNETMEN James Gray

OYUNCULAR Marion Cotillard,
Joaquin Phoenix, Jeremy Renner,

Angela Sarafyan,

Dagmara Dominczyk

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 120 dk.

DAĞITIM Mars
(Mars Cinema Group)

**GÖRÜNTÜ
YÖNETMENİ
DARIUS KHONDJI
TABLO GÖRÜNTÜLERLE
AĞIRLIĞINI KOYARKEN,
SON YILLARIN
EN İTİNALI
FİLMLERİNDEN
BİRİNİ İZLİYORUZ.**

ÖZGÜN İSMİNİN TÜRKÇE ÇEVİRİSİ "GÖÇMEN", AMA BİZİMKİLER "BİR ZAMANLAR NEW YORK"U UYGUN GÖRMÜŞ. Filmin böyle bir destek arayışına hiç ihtiyacı yok aslında. Sergio Leone'nin ustalığına 'saygı duruşu' diye iyimser tahminde bulunalım sadece.

Kırılgan, çaresiz, vücudunu satan, koyu dindar ve yaptığından sürekli pişmanlık duyarak "Vücudumu para için kullanıyorum; büyük olasılıkla cehenneme gideceğim" diyen Ewa'nın bu buruk öyküsü için başka birçok önemli filme de gönderme yapılabilirdi dert buysa.

Açılıştaki puslu Özgürlük Anıtı. Ocak 1921, bir 'Amerikan Rüyası'nın başlangıcına daha şahit oluyoruz. 1. Dünya Savaşı'nda anne-babasını yitirmiş Polonyalı hemşire Ewa Cybulska (Marion Cotillard) ile kız kardeşi Magda (Angela Sarafyan), mutluluğu ve parayı bulmak için gemiyle Ellis Adası'na ulaşıyor. Göçmenlerin ABD'ye ayak bastığı ilk toprak ve hayalleri gerçekleştirmede ilk engel olan adada Magda altı aylığına karantinaya alınıyor; çünkü tüberküloz.

Ewa için de sorun var; gemide 'ahlaksız davranışları' nedeniyle hakkında rapor tutulmuş ve ülkeye sokulmuyor sonuçta. Gemide ne yaptığını göstermiyor yönetmen ama, muhtemelen hasta kardeşi için ilaç ve yiyecek bulabilmek amacıyla fuhuşa mecbur kalmış gibi.

Tam sınır dışı edilecekken, oralarda 'kız bakan' Bruno Weiss (Joaquin Phoenix) devreye giriyor ve rüşvetle genç kadını ABD'ye sokup tiyatromsu genelevde çalıştırmaya başlıyor. İngilizce konuşabilen Ewa, kız kardeşini kurtarabilmek amacıyla, itirazsız çarkın parçası olup para biriktirmeye başlıyor; ta ki Weiss'in kuzeni sihirbaz Orlando (Jeremy Renner) Magda'yı da alıp birlikte kaçmayı teklif edene dek... Sayıları hayli azalmış neo-klasik yönetmenlerden James Gray'in stil açısından rafine kareler sunduğunu söylemeli öncelikle.

Gerçekten klas görüntüler var her sahnede; ama aynı lafları senaryo için edebilmek güç.

Şov dünyası etrafında şekillenen senaryo, parkta kadın pazarlama sahneleri dışında iç mekanları terk etmeyince, 20'lerin Manhattan'ına merak duymayınca ve de yeni hiçbir şey söylemeyince işi tamamen görsel öğeler sırtlıyor. Görüntü yönetmeni Darius Khondji olağanüstü sahnelerle, tablo görüntülerle ağırlığını koyarken, son yılların en itinalı filmlerinden birini izliyoruz.

Ancak, bütün bu görsel zenginliği dışında, konusuyla, diyaloglarıyla hayli tanıdık ve durağan bir film "Bir Zamanlar New York". Sürprizi sevmeyen, duygu sömürsünden kaçacağım derken melodramı telef eden, acıyı, kederi fısıldayarak veren, gerilimi unutan yönetmen Gray, bir de kahramanlarının

psikolojilerini sürekli kontrol altında tutunca, ortaya temposu düşük, geçişleri özensiz, heyecanı kıt bir dil çıkıyor. Özetle, büyük oyuncu kadrosu ve büyük yönetmen, büyük film çekmeye her zaman yetmiyor. Cannes'da da yarışsa, olmuyor bazen.

Anlatımdaki büyük gedikleri görünce, filmin dünya pazarında beklediği ilgiyi bulamamasının ve Cannes'da beğenilmemesinin nedenleri de anlaşılıyor açık açık. Mesela fırsatlar ülkesi diye, Avrupalı göçmenlerin binbir zorlukla ulaştıkları ABD hiç gözüküyor filmde; randevuevi dışındaki hayatla ilgili bilgi de sıfıra yakın. Kız kardeş Magda ise, neden-sonuç ilişkisinin omurgasında bulunmasına karşın filmin başında görünüyor, sonra unutuluyor karantinada...

Son söz olarak oyuncular: Gray'in ilk kez başrolü bir kadına verdiği "Bir Zamanlar New

York"ta Cotillard bu olanağı iyi değerlendiriyor ve ayak bileğini göstermeden tarihin en eski mesleklerinden birini başarıyla ifa ediyor beyazperdede. Birçok bölümde uzun uzun lehçe de konuşuyor Cotillard. Tam ödüllük performans ve New Yorklu eleştirmenlerden de almış zaten.

Muhabbet tellalı Bruno Weiss'i oynayan Joaquin Phoenix'te de sorun yok; yerinde bir seçim. Phoenix'le yönetmenin birlikte çalıştıkları dördüncü filmleri bu zaten. Tek oturmayan karakter ise Jeremy Renner. Parlıtsız, klişe ve vasat oyunculuk sergiliyor.

Görüntülerdeki özen ve işçilik saygı uyandırıyor.

Çok bildik, kanıksanmış, sürprizsiz öykü.

**ANLATIMDAKİ BÜYÜK
GEDİKLERİ GÖRÜNCE,
FİLMİN DÜNYA
PAZARINDA BEKLEDİĞİ
İLGİYİ BULAMAMASININ
VE CANNES'DA
BEĞENİLMEMESİNİN
NEDENLERİ DE
ANLAŞILIYOR.**

ALTIN GOL

FUTBOL BU KADAR POPÜLER BİR SPOR DALI OLDUĞU SÜRECE, SINEMA DA FUTBOL HİKAYELERİNE YER VERMEYE DEVAM EDECEK. Gerçi, futbol filmlerinin büyük çoğunluğunun bu sporun hayranlarını yeterince tatmin etmediği de bir gerçek. Çünkü burada bir açmaz var. Oyunun heyecanını beyazperdeye taşımak zor. Yönetmenler ne yaparlarsa yapsınlar, aynı duyguyu yaratmayı başaramayacaklar. Ama futbol etrafında dönen, futbolu değil de, futbolun hayattaki yerini anlatmayı seçen filmler daha çok beğeni kazanıyor. Futbol, sinemada hayata yaklaştıkça daha fazla ilgi görüyor sanki.

2010 yılında “Gözlerindeki Sır” (El Secreto De Sus Ojos) filmiyle yabancı dilde en iyi film Oscar’ını kazanan Arjantinli yönetmen Juan José Campanella bu sırrı çözmüşe benziyor. Futbolun adeta bir din muamelesi gördüğü iki ülke İspanya-Arjantin ortak yapımı olan “Altın Gol”, bu popüler spor ile hayat arasındaki bağlantıyı güçlü kurmayı başaran yapımlardan.

Campanella’nın senaryosuna da destek verdiği animasyon için ilk elden teknik bir yorumda bulunalım. “Altın Gol”, son dönemde kalitesini yükselten İspanyol animasyonlarının geldiği noktayı göstermesi açısından dikkat çekici. Açıkçası görsel olarak ABD’den geri kalır bir yanı yok.

Filmin kahramanı Amadeo, küçük bir kasabanın barında garsonluk yapan, özgüveni düşük, ezik bir çocuktur. Ama çok önemli bir mahareti vardır. Langırtta kimse bileğini bükemez. Kibirli ve yenilgiyi asla kabul etmeyen bir başka çocuk Grosso ise Amadeo’ya karşı yaşadığı mağlubiyetin acısını çıkarma peşindedir.

Aradan yıllar geçer, Grosso futbolda bir dünya starı haline gelmiştir. Büyük paralar kazanmaktadır ve Amadeo’nun küçük kasabasını satın alarak büyük bir stadyum yapmayı planlar. Böylece kasabadan intikamını alacaktır. Amadeo, çocukluktan itibaren aşık olduğu Laura ile birlikte Grosso’nun planlarına karşı koyar. Ancak bir sorun vardır. Grosso, kendi takımıyla maç yapmayı teklif eder. Oysa

kasabanın takımı yoktur. Amadeo bir yandan rahip, hırsız, meczup, esnaf gibi bulabildiği kasaba sakinlerinden bir takım yaratmak; öte yandan da kasabanın yıkıntılarıyla birlikte molozların arasında kalan langırt masasındaki eski futbolcu dostlarını bir araya getirmek zorundadır.

“Altın Gol”, futbola yönelik gerçek sevginin ancak amatör bir ruhla anlamını bulabileceğini salık veriyor ilk elden. Ama bunun ötesinde futbolun kolektif ruhunun, takım içindeki bütün farklılıklara, bazı küçük egolara ve rekabete rağmen dayanışmanın harcı olabileceğini göstermeye çalışıyor. Bütün kasabanın derme çatma bir takım etrafında bir araya gelmesi ile de bu tezini güçlendiriyor. Önemli olanın galip gelmek değil, mücadele etmek olduğunun altını çiziyor.

Öte yandan filmin endüstriyel futbola karşı sert bir eleştiri yönelttiğini de ekleyelim. Her durumda kazanmayı isteyen, para ile futbol arasındaki doğru orantının varlığını kutsayan bir algıyı eğlence malzemesine dönüştürürken; bu algının meşrulaştırıcıları haline gelen, ‘sponsorsuz on metre bile gitmeyen’ futbolcuları da olumsuz karakter olarak betimliyor.

Rekabeti ise ancak saygı sınırları içerisinde kabul edilebilir bir şey olarak sunuyor. Langırt masasının rakip iki takımının oyuncularının yılların rekabetine rağmen futbolun ruhunu kurtarmak için bir noktada buluşmaları da bunun en güzel örneği olarak filmdeki yerini alıyor.

Şüphesiz filmde açık bir ima yok ama yine de filmi izlerken Grosso karakterinin Cristiano Ronaldo’yu, takımının ise Real Madrid’i çağrıştırdığını söyleyebiliriz. Belki de dünyanın en zengin ve bunu diğerlerinin gözüne en fazla sokan kulübü olduğu için bize öyle geliyordur.

Açılıştaki maymunların futbolu keşfettiği sahne enfes.

Filmin ancak iki yıl sonra Türkiye’de vizyon şansını bulması.

ORJİNAL ADI Metegol (Foosball)
YÖNETMEN Juan José Campanella
SESLENDİRENLER David Masajnik, Lucia Maciel, Diego Ramos, Gabriel Almirón, Federico Cecere
YAPIM 2013 İspanya-Arjantin
SÜRE 106 dk.
DAĞITIM Mars (Medyavizyon)

“ALTIN GOL”, SON
DÖNEMDE KALİTESİNİ
YÜKSELTEN
İSPANYOL
ANİMASYONLARININ
GELDİĞİ NOKTAYI
GÖSTERMESİ
AÇISINDAN
DİKKAT ÇEKİCİ.

DEHŞET GECESİ

ORJİNAL ADI Exists

YÖNETMEN Eduardo Sánchez

UYUNCULAR Samuel Davis,
Dora Madison, Roger Edwards,
George Gakoumis, Chris Osborn

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 81 dk.

DAĞITIM Özen Film
(Vişne Production)

**KOCAAYAK,
BİLGİSAYAR
DESTEKLİ GÖRÜNTÜ
BEKLEYEN SEYİRCİLERİ
TATMİN ETMEYEN
BİR KOSTÜMLE,
ASLINDA FENA
BİR ŞEKİLDE TASVİR
EDİLMEMİŞ.**

KORKU SINEMASINDA BULUNTU FİLMİN İLK ÖRNEĞİ DEĞİLDİR ASLINDA “BLAIR CADISI” (THE BLAIR WITCH PROJECT, 1999). Amazonlarda ‘yamyam’ kabilelerle ilgili belgesel çeken meraklılar, “Cannibal Holocaust” (1980) adlı İtalyan filmine yıllar önce konu olmuştu mesela. Ama “Blair Cadısı” teknik olarak da yeni bir dönemin başlangıcıydı, kameranın çok kolay ulaşılabilir ve amatör filmci olmak için cep telefonunun yeterli olduğu 2000’lerin... Bunun da etkisiyle, artık bir alt tür olarak buluntu film diye bir şeyden söz edebiliyorsak, bu “Blair Cadısı”nın ilhamıyla başlamıştı dersek yersiz olmaz. Ondan beri gerçek görüntüye benzetilen kurmacalarda, ormanlarda ne maceracılar bulundu, ne uzaylılar, ne cinler, ne korkunç canavarlar görüntülendi, kalan sağlar az oldu ama kalan görüntüler bizimdi. El kameraları cep telefonlarıyla yer değiştirdi. Peki bisiklet kaskına takılan GoPro kameraların nesi eksikti? O da tamam oldu.

Düşük bütçesine oranla en yüksek hasılatı yapan filmlerden biri olan bu küçük bağımsız yapımı, “Blair Cadısı”nı, Daniel Myrick ile birlikte Eduardo Sánchez yazıp yönetmişti. İkili yollarını ayırıp farklı korku filmlerinde şanslarını denediler. Yıllar sonra Eduardo Sánchez’in yönettiği “Dehşet Gecesi”, buluntu film esprisinde el yükseltmeyi deniyor. Teknik yatırımı, her yere takılabilen küçük kameralar. İçerikte de, Amerikan korku sinemasının yıllarını verdiği temalardan, kocaayak efsanesinin peşinde. Gerçekle bağlantısını, ilk filmlerine göre biraz gevşek bir şekilde kurarak başlıyor film. 1967’den beri, sadece ABD’de 3 binin üzerinde kocaayak vakası gerçekleştiği yazısı şöyle bir uyarıyla sürüyor: “Uzmanlar, bu yaratıkların ancak kıskırtıldıklarında saldırgan olduğunu söylüyor.”

Ardından, arabadaki kahramanlarımızı

görüyoruz. Üç adam, iki kadından oluşan beş gençten biri kamera meraklısı, esrarkes, ikisi çift, ötekiler arasında bir cinsel gerginlik vardır. Toplanıp telefonun çekmediği, kuş uçmaz kervan geçmez yerdeki dağ evine giderler. Bildik korku filmi unsurlarına pek dokunulmaz, kısacası. Daha yolda ne olduğunu anlamadıkları bir şeye çarpınca, şakalaşırken, sevişirken gerilim tırmanır. Sürekli “Kocaayak çekeceğim” diyen meraklı kameraman muradına ulaştığında artık pişman olma vakti de gelmiş olur. Yardım istemek mi, kaçmak mı, saklanmak mı, korunmak mı derken tatil baştan aşağı bir kocaayak macerasına dönüşür. Seyirciye bolca sallanan kamera görüntüsü eşliğinde kovalamaca düşer.

Kocaayak, bilgisayar destekli görüntü bekleyen seyircileri tatmin etmeyen bir

kostümle, aslında fena bir şekilde tasvir edilmemiş. O cüseyyle o kadar çevik nasıl olunuyor, ya da Amerikan Güreşi figürlerini nereden öğrendi gibi soruları bir kenara bırakarak tabii. Epey insansı bir kocaayak tercih edilmiş, özellikle finalde karşılaştığımız öylesi bir canavar. Kocaayakla ilk karşılaşmanın birbirinin sakalını yakma şakası sırasında gerçekleşmesi de ilginç bir tesadüf olabilir, kılılığından dem vurulan hayvanla insanı yaklaştıran, yüzündeki kıllar arasındaki bağlantıyı düşünerek. Film böyle yorumlar yapmak için biraz fazla yüzeysel gerçi. Canavarın ancak kışkırtılınca saldırganlaştığı uyarısı ise, genel olarak korku türü hakkında yapılmış bir espri gibi, çünkü başlarını belaya sokmaya meraklı kahramanlar olmasa, ne o saldırılar, ne de bu filmler olurdu.

“Blair Cadısı”nın hatırına dikkatleri çekmesi ve türün meraklılarına hitap etmesi mümkün. Ama düşük bütçeli bağımsız filmle, büyük prodüksiyon arasındaki farkın hakkını vermek gerek: ilkinin özgünlüğü, ötekinde olmuyor işte. “Dehşet Gecesi”nin başlıca sıkıntısı bu. Teknik olarak da, özellikle ekstrem sporlar konusunda video paylaşım platformlarında epey örneği olan GoPro’larla çekilen neler var ki, bu filmin kahramanları onların epey gerisinde.

Kısacası, filmin orijinal ismiyle müsemma bir varoluş sorunu var. Başkası yapsa, “Blair Cadısı”nın kötü kopyası derler.

Seyirciyi Kocaayak’la empatiye davet etmek, işte cesaret böyle olur.

Hakikaten Amerikan Güreşi yapan Kocaayak’tan nasıl korkulur?

**“BLAIR CADISI”NIN
HATIRINA DİKKATLERİ
ÇEKMESİ VE TÜRÜN
MERAKLILARINA HİTAP
ETMESİ MÜMKÜN. AMA
DÜŞÜK BÜTÇELİ
BAĞIMSIZ FİLMLE,
BÜYÜK PRODÜKSİYON
FARKI BARİZ.**

KANLI TATİL

ORJİNAL ADI Indigenous

YÖNETMEN Alastair Orr

OYUNCULAR Zachary Soetenga,

Lindsey McKeon, Sofia Pernas,

Pierson Fode

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 86 dk.

DAĞITIM Bir Film

**GÖRÜNTÜLERİN VE
OYUNCULUKLARIN TV FİLMİ
DÜZEYİNİ AŞAMAMASI
YETERİNCE MESAFE
YARATYOR.**

BU FİLMLE ÜÇE TAMAMLADIĞI İHTİSASINI 'KORKU-GERİLİM' ALANINDA YAPAN FAKAT VASATI BİR TÜRLÜ AŞAMAYAN Alastair Orr, yönetmen olarak daha çok fırın ekmek yemesi gerektiğini gösteriyor bir kez daha... 2010'daki "The Unforgiving" ve 2011'deki "Expiration" da olduğu gibi yine no-name bir kadroyla yola çıkan Orr, 40 yıllık en fena klişeleri bol keseden kullanmaktan kaçınmıyor.

Şöyle ki; filmin ilk yarısı tamamen güzel/ yakışıklı gençlerin tanışmaları, bizim onların beden kıvrımlarını tanımamız ve elbette buldukları her köşede sevişmeleriyle geçiyor. Açalım; çocukluk arkadaşı olan Scott, Trevor ve Charlie hem bir araya gelmek hem de sörf yapmak için Panama'ya gider. Scott'ın macera arayışı ve Trevor'ın yeni tanıştığı Carmen'le fingerdeşmesi neticesinde sörf tatili bir anda orman tatiline dönüşür. Lakin, halk arasında korkunç söylentilerle anılan Darian Ormanları'na daldıklarında karşılaşacakları dehşet, teker teker ölmelerine yol açacaktır.

Teen-slasher külliyatından beslenirken, yer yer mockumentary (sahte belgesel) atışları da yapan, bir ara "Blair Cadısı" (The Blair Witch Project, 1999) sularına süzülen "Kanlı Tatil", sonradan rotayı tamamen "Cehenneme Bir Adım"a (The Descent, 2005) çeviriyor. Evet ormanın derinliklerinde, gizli kuytu köşelerde tıpatıp "Cehenneme Bir Adım"daki insan yiyen yaratıklara benzeyen bir şey(ler) var.

Bütün korkutma numarasını, aniden yükselen sese ve pat diye oradan buradan fırlayarak bağırarak yaratığa bağlayarak zaten daha baştan "ben salak bir korku filmiyim" diyen "Kanlı Tatil", tahmin edeceğiniz üzere yaz aylarında çuvala ithal edilen, eski filmlerden bihaber gençleri sinema salonlarına çekip vakit öldürmelerine yarayan lüzumsuz çalışmalardan biri.

Tek olumlu yanı, ikinci yarının ilk yarından daha tahammül edilebilir oluşu.

Para vererek izliyor olmak.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

KRALLAR KULÜBÜ

★
YÖNETMEN Tuncay Erol
ÖYUNCULAR Nuri Alço, Ozan Akbaba, Özge Dolay, Haldun Boysan, Özlem Savaş, Kadir İlter.
YAPIM 2014 Türkiye
SÜRE 80 dk.
DAĞITIM Bir Film (Minerva Film)

NURİ ALÇO VE ADAMLARININ KUMARDA KAZANDIĞINI İDDİA ETTİĞİ OTEL, BİR GÜÇ SAVAŞININ DA MERKEZİ DURUMUNDA.

80 'LERİN KÜLT 'KÖTÜ ADAMLARINDAN' NURİ ALÇO'YU YAKIN ZAMANDA GEÇİRDİĞİ RAHATSIZLIKLA BİR KEZ daha hatırladık. Videonun popüler olduğu dönemlerde, yüzlerce filmde, ya mafya babasıydı ya da kötü akraba ama çoğunlukla kötücül karakterlerin aranan adamıydı Nuri Alço. Adı İstanbul'un en popüler semtlerinde her an karşınıza çıkabilecek fenomen isimlerden biridir ayrıca. Tabii gazoz reklamlarında ilk akla gelen de oydu hiç şüphesiz. "Krallar Kulübü" de Nuri Alço'nun yarattığı bu prototip karakterden fazlasıyla nasibini alıyor. Ama hikayenin odak noktasında tam olarak bir karakter değil, bir otel var. Kaan (Ozan Akbaba), stajer olarak girdiği otelin devredilmek üzere olduğunu öğrenince tüm birikimini bu oteli almak için harcar ama başaramaz. Bunun için oteldeki tüm arkadaşlarından ve personelden para toplar. Aslında otel klasik anlamda işletilen bir otel gibi de değildir. Daha çok bir tatil kulübüdür; adına "Krallar Kulübü" denen, seçme insanların üye olabildiği bir kulüp. Tabii tüm tatava da bu basit

çabadan ibarettir. Ta ki hikayeye mafya el atana dek. Nuri Alço'nun ve adamlarının kumarda kazandığını iddia ettiği otel, artık bir güç savaşının da merkezi haline gelir. Mafya ve otel çalışanları arasındaki bu mücadele, öyle absürt bir noktaya doğru yol alır ki güldürmesi beklenen anlar oyunculukların yetersizliğiyle adeta havada yanar.

Finaline doğru uydurulan güzellik yarışması bölümü ve sonrasında ortaya çıkan polisin varlığı, öyle alakasız bir noktaya düşürür ki, yapım kendisini tam olarak orada imha eder.

"Kuzey Güney" dizisinin kötü adamı olarak parlayan ve buradan yürür gözüyle baktığımız Ozan Akbaba'nın, şansını bu komediyle harcadığı aşikar. Tabii elindeki senaryonun da üzerine oturmadığını söylemek lazım.

Nuri Alço.

Karakter zenginliği, filmde büyük de bir karmaşanın sebebi.

ANT-MAN

AŞKIN DİLİ

BİR ZAMANLAR NEW YORK

FIRTINANIN ORTASINDA

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ALTIN GOL / METEOL							
ANT-MAN	★★★	★★★★★		★★★	★★★	★★★	
AŞKIN DİLİ / GEMMA BOVERI							★★★
BİR ZAMANLAR NEW YORK / THE IMMIGRANT	★★★			★★★	★★★		
DEHŞET GECEİ / EXISTS	★			★			
FIRTINANIN ORTASINDA / STRANGERLAND	★★★			★★	★★★		
KANLI TATİL / INDIGENOUS		★					
KRALLAR KULÜBÜ	★						
MAGIC MIKE XXL	★★★				★★★		
ANTİKACI	★						
AYI TEDDY 2 / TED 2				★★	★★★	★★★	
BÜYÜK OYUN / BIG GAME	★	★★			★	★★	
BÜYÜK TUZAK / COLT 45				★★★	★★		
ENTOURAGE				★★★	★★		★★★
İNTİKAM / THE SALVATION	★★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★★★		
A MOST VIOLENT YEAR	★★★★	★★★★		★★★★★	★★★★★		
ÖLDÜRMEİN 3 YOLU / KILL ME THREE TIMES	★★	★★			★★		
SELF/LESS		★★★			★★★	★★★	★★
SİCCİN 2	★						
TEHLİKELİ OYUN / BEYOND THE REACH				★★			
TERMINATÖR: GENISYS / TERMINATOR GENISYS	★★	★★★★★	★★	★★	★★	★★★★	★★
YÜZÜNDEKİ SİR / PHOENIX	★★★★★	★★★★★		★★★★★	★★★★	★★★★	
BURGONYA DÜKÜ / THE DUKE OF BURGUNDY		★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★		
CITIZENFOUR	★★★★★	★★★★★		★★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★
GRİNİN ELLİ TONU / FIFTY SHADES OF GREY	★	★		★★	★	★	★★

SPAGETTİNİN EN GÜZEL MUCİZESİ: SOPHIA LOREN

Atilla Dorsay'ın deyimiyle, 'kadınlığın yüz akı ve Akdenizli dişilerin en yakıcısı' olan **Sophia Loren**'in otobiyografisi **“Dün, Bugün, Yarın”**, Kırmızı Kedi Yayınları'nca okurlara sunuldu. Çocukluğundan Hollywood'a uzanan **etkileyici** yaşamını samimi bir dille anlatıyor Loren.

SOPHIA LOREN, BEYAZPERDEDE GÖRDÜĞÜMÜZ-GÖRMEKTE OLDUĞUMUZ KADIN OYUNCULARIN EN İYİSİ, EN YETENEKLİSİ, EN GÜZELİ, EN SEKSİSİ DEĞİL KUŞKUSUZ. FAKAT HİÇ ÇEKİNMEDEN, İLERİDE göreceklelimizi de dahil ederek ve 'benzersizliğini' önemle vurgulayarak 'tüm bunların hepsinden daha fazlası' olduğunu iddia etmek de mümkün. Böyle bir iddiada bulunduğumda kesinlikle yalnız kalmayacağımın da farkındayım.

Atilla Dorsay, “100 Yılın 150 Oyuncusu”nda Sophia Loren'in ABD'ye ve Hollywood'a çıkarma yapmış Avrupalı kadınların en ünlüsü olduğunu söyler ve şöyle der: “İtalyan kadınının, giderek kadınlığın yüz akı, Akdenizli dişilerin en yakıcısı, inanılmaz orantılar içeren vücudunu, yüzünü ve göğüslerini sıcak, içten ve yetenekli bir oyuncunun zırhıyla da donatan ve üstelik ‘gördüğünüz her şeyi spagettiye borçluyum!’ diyebilecek kadar da esprili bir kadın, gerçek bir ‘La Mamma’...”

Fakat pek çok yıldızda, Marilyn Monroe'dan Romy Schneider'e açılan yelpazeden çok iyi bildiğimiz gibi, gördüğümüzün çok ötesinde bir hikayesi de var Loren'in ve kimi ayrıntıları dolayısıyla gerçekten sarsıcı bir serüven de yatıyor Sophia Loren efsanesinin ardında. “Tam romanlık... Tam filmlik...” dedirten bu yaşamın tüm dökümünü ise kendi kaleminden çıkma “Dün, Bugün, Yarın: Bütün Hayatım” adlı kitaptan öğrenmek mümkün. Eren Yücesan Cendey'in çevirisiyle Kırmızı Kedi Yayınları'ndan çıkan kitap, 'spagettinin yarattığı mucizlere' son derece samimi bir dille tanıklık etmemizi sağlıyor.

Kitabının girişinde, “Hayatı düşündüğümde her şeyin gerçekten yaşanmış olmasına inanmıyorum. Bir sabah uyanacağım ve rüya gördüğümü

anlayacağım sanki. Ama pek de kolay olmadığı konusunda aramızda anlaşalım. Elbette güzeldi, zordu ve değdi. Başarının bir ağırlığı var ve bunu yönetmeyi öğrenmek gerekir” diyen Loren, bu rüyayı, başarılarını, karşılaştığı her türlü ağırlığı ve bunları yönetme gücünü, üstelik de dört torun sahibi bir büyükanne olarak anlatıyor.

“O huzursuz güzelliği nedeniyle gözü hep yükseklerde olan” bir anne, ortalıkta olmayan bir baba ve “Sonuçta gençliği elinden alınmış küçük bir kızdım” diyen Sophia... Greta Garbo'nun tıpa tıp benzerini arayan Metro Goldwyn Mayer'in yarışmasında zafer kazanan annesi, ailesi izin vermeyince büyük bir kırıklık yaşıyor ve İkinci Dünya Savaşı yıllarının İtalyası'nda koyu açlıkla, bombardımanla, evsizlikle geçen acı dolu bir süreç başlıyor. “Çocukluğumun egemen teması açlıktı” diyor Loren üstüne basa basa.

Önsöz ve sonsözle birlikte toplam 300 sayfa tutan 17 bölümden oluşan kitabın, çoğunu ilk kez gördüğüm bol miktarda fotoğraf da içerdiğini belirteyim ve bir çocuğun, bir oyuncunun, bir yıldızın, bir kadının, bir eşin, bir annenin ve büyükannenin tüm yaşamını, etkili dokunuşlarla gözlerimizin önüne serdiğini belirteyim. Cary Grant'ten Anita Ekberg'e, Burt Lancaster'dan Vittorio De Sica'ya, Federico Fellini'den Marcello Mastroianni'ye, Elizabeth Taylor'dan John Wayne'e kadar onlarca isim de Loren'in anılarında resmigeçit yapıyorlar tabii ki... Ve eşi, ünlü İtalyan yapımcı Carlo Ponti de her haliyle yer alıyor çevirdiğimiz sayfalarda.

Sol tarafta gördüğünüz fotoğraf, sinema tarihinin en unutulmaz striptiz sahnesinden... Vittorio De Sica'nın 1963 yapımı “Dün, Bugün, Yarın” (İeri, Oggi,

Domani) filminde Marcello Mastroianni'nin 'uluduğu' sahne bu... Geçen hafta yitirdiğimiz Ömer Şerif'in, birlikte rol aldıkları “Roma İmparatorluğu'nun Düşüşü” (The Fall Of The Roman Empire, Anthony Mann, 1964) filminin setinde sohbet ederlerken “O striptiz bana hiç de sürpriz olmadı. Sophia, seni o kadar çok açık seçik hayal ettim ki filmi seyrettiğimde daha önce seyrettiğim bir sahne sandım” dediğini de aktarıyor Loren.

Doğrusu, çoğu insanın hayallerini süsledi, süslemeye de devam ediyor Sophia Loren ve Ömer Şerif'ten farklı olarak çoğumuza 'hep sürpriz' yapmış gibi oluyor. Bizim çocukluğumuzun ve gençliğimizin egemen teması, Sophia Loren'di!

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

ŞEYTAN

Bugün **halen korkutmayı** başaran, efektleriyle, konusuyla eskimeyecek bir büyük klasiktir “Şeytan” (**The Exorcist, 1973**). Kimi sahneleri yüzünden İngiltere, Singapur ve Malezya’da yasaklanır. Ve elbette **Türkiye de sansür** konusunda seyirciyi şaşırtmaz!

İNSANLARIN BELKİ DE EN SEVDİĞİ SANAT DALI OLAN SİNEMANIN, BU SEVGİ KARŞISINDA DEVLETLERDEN VE SANSÜRCÜLERDEN GÖRDÜĞÜ ‘NEFRET’ SANIRIZ BASKA HİÇBİR SANAT DALINA NASIP OLMAMIŞTIR. BUGÜN SİNEMA salonlarında tek tük örneklerle sürse de, bir zamanlar Türkiye’de vizyona giren hemen her filmin ağır denetimlerden geçtiğini, kolayca makaslanabildiğini biliyoruz.

İşte bunlardan biri de meşhur “Şeytan”. Bugün orijinali dahil devam filmlerini de, rimeykerlerini de rahatlıkla izleyebildiğimiz “The Exorcist”, 1973’te tüm dünyada şok etkisi yaratır. William Friedkin’in başyapıtı bu korku klasiği, çocuk yaştaki bir kızın bedenini ele geçiren şeytanın ona yaptırdığı

fenalıklarla herkesi dumura uğratar.

Linda Blair’in canlandığı 12 yaşındaki Regan’ın içine şeytan girdikten sonra geçirdiği değişim, dönemin seyircisi için daha önce hayal bile edemeyeceği kadar sarsıcı, dehşet vericidir. Elindeki haçla mastürbasyon yapan, gün yüzü görmemiş küfürler savurmaya başlayan, yeşil bir sıvı kusan, kafasını 180 derece döndürebilen, evin merdivenlerinden aşağıya örümcek gibi inip ortaklık yere işeyen Regan, sansürün pek de sevebileceği bir genç kız değildir elbet.

En İyi Film dahil 10 dalda Oscar’a aday olup ikisini alan “Şeytan”, bu ve benzeri sahnelerinden ötürü İngiltere’de

yıllarca yasaklı kalır. BBFC’nin başındaki James Ferman filminden nefret etmiştir ve “Şeytan”ın İngiltere’de hiçbir formatta (sinema, video, TV) gösterilmesine izin vermez. Ancak Ferman emekli olduktan sonra vizyona girer, DVD’si yayımlanır. Singapur ve Malezya’da da aynı sahneler yüzünden filmin seyirciyle buluşması engellenir.

Türkiye’deki mesele ise biraz daha farklıdır. 1970’lerin ikinci yarısından itibaren Kıbrıs sorunundan ötürü uygulanan ambargo yüzünden Hollywood stüdyolarının filmleri sinemalarımıza uğramaz. 1980’lere girildiğinde ambargo kalkınca, arada kaçan bütün önemli filmler yağmur gibi sinemalarımıza düşmeye başlar. “Şeytan” da bunlardan biridir ve 9 Mart 1981’de nihayet ‘efsane film’ Türk seyircisiyle buluşur. Bu arada 1974 yılında Saner Film tarafından Metin Erksan’a ilginç bir ‘Türk versiyonu’ yaptırılmıştır.

Orijinali 122 dakika olan film bizde 17 dakikası kesilerek, 105 dakikalık sansürlü ve eski bir kopyayla vizyona girer. Müslüman bir ülkede, cami görüntüleriyle açılan, Yunan kökenli bir rahibin inancını yitirmesini anlatan giriş kısmı, neredeyse ‘anlaşılmaz’ hale getirilerek paramparça edilir.

“Şeytan”ın tam haliyle Türk seyircisine ulaşması için 80’lerin ortasındaki video furasını ve 90’larda özel kanalların açılışını beklemek gerekecektir.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

GREASE

İlk kez 1971’de sahnelenen, Warren Casey ve Jim Jacobs imzalı aynı adlı müzikalin beyazperdedeki efsane yansıması **“Grease”**. **1978 tarihli film**, belki ‘derin’ anlamlar içermiyor ya da gençliğin sorunlarını öne çıkaran bir yapı kurmuyor, ama ‘hafif’ görüntüsünün ardında yatan ‘ikonik’ hamlelerle bizi kendisine bağlamayı başarıyor. **John Travolta ve Olivia Newton-John** arasındaki uyum, daha çok Travolta’nın ‘çok özel’ ışığından besleniyor ve filmin ruhunu belirliyor. Şarkılar ve danslarsa bizi bizden alıyor, dönemsel özellikleri de öne çıkararak.

YAZIYA BİR ‘İTİRAF’LA GİREYİM: “GREASE”, TÜRKİYE’DE GÖSTERİME GİRDİĞİNDE LİSE 1’DEYDİM VE UZUNCA BİR SÜRE FİLMDE JOHN TRAVOLTA’NIN CANLANDIRDIĞI DANNY ZUKO GİBİ YÜRÜMÜŞTÜM (YÜRÜMEYE ÇALIŞMIŞTİM DİYELİM). TAM DA ‘ETKİLENME’ ÇAĞINDA OLDUĞUMDAN BUNU ATLATABİLMEM EPEYCE SÜRMÜŞTÜ. YAKINIYOR muydum, hayır! Eğlenceli bir şeydi, sadece Adapazarı insanının sık sık arkamdan laf atması katlanmak zorunda kalıyordum! Derdim dünyadan büyük değişti anlayacağınız...

Filme gelirken... İlk kez 1971’de sahnelenen, Warren Casey ve Jim Jacobs imzalı aynı adlı müzikalin beyazperdedeki efsane yansıması “Grease”. 1978 tarihli film, belki ‘derin’ anlamlar içermiyor ya da gençliğin sorunlarını öne çıkaran bir yapı kurmuyor, ama ‘hafif’ görüntüsünün ardında yatan ‘ikonik’ hamlelerle bizi kendisine bağlamayı başarıyor. Televizyon kökenli yönetmen Randal Kleiser’i ilk kez sinemaya konuk eden “Grease”, gençliği bir ‘mesele’ olmaktan çıkarıp bir ‘gevşeme aracı’ olarak kullanıyor ve yüzeyden derinlere inmeden de bir şeyler söyleyebilmenin mümkün olduğunu gösteriyor. Başarısının altında birçok parametre barındıran film, alabildiğine ‘rahat’ rotası içindeki ‘parlama’ noktalarını iyi değerlendiriyor ve özellikle oyuncu kadrosunun müthiş uyumundan besleniyor. Birbirinden bağımsız hareket eden birçok unsurun aynı amaca hizmet etmeleri de

bu filmi ‘unutulmazlar’ arasına yazdırmaya yetiyor, en azından bizim gözümüzde.

1950’lerin sonunda, Rydell Lisesi’nin son sınıf öğrencilerinden bir grubun mezuniyet yılına götürüyor bizi hikaye. Yaz tatilinde birbirlerine âşık olan Danny (John Travolta) ve Avustralyalı Sandy’nin (Olivia Newton-John) Rydell Lisesi’nde buluşmalarına tanıklık ediyoruz bu hikayede. Gençlik heyecanının ve kimi takıntıların öne çıktığı bu aşk, birçok testten geçtikten sonra mutlu sonla karşılıyor bizi. Yan karakterlerin de bu resme katkıları büyük, özellikle de Rizzo (Stockard Channing) ve Kenickie’nin (Jeff Conaway). Herkes görevini layıkıyla yapıyor anlayacağınız, bu ‘hafif’ filmin başarısı için.

Evet, herhangi bir derinlik yok bu filmin hikayesinde. Hatta fazlasıyla yüzeysel olduğu bile söylenebilir. Ama özellikle John Travolta’nın canlandığı Danny Zuko’nun yaydığı ışığın haddi hesabı yok! Aktör, vücut dili ve dans yeteneğiyle kitleleri peşine takmayı biliyor “Grease”te. Olivia Newton-John, belki ‘yavaş’ kalıyor onun yanında ve biraz da silik, ama Travolta’nın her türlü dezavantajı avantaja çeviren performansı onu da kabulleniyoruz bir süre sonra. Danny’nin bütün özelliklerini bedenine hapseden aktör, seyircinin nefes alıp verişine karar veriyor adeta, bir karakterin bütün bir filmi taşıyıp götürmesi

konusunda dersler veriyor. Bunun ‘şans eseri’ olduğu da söylenebilir, ama Travolta’nın başarısının bu kadar basit bir cevapla açıklanamayacağı da aşîkar. Oyuncunun ilk kareden son ana kadar sahiplendiğı bir bütün var karşımızda ve bu bütüne ihanet edecek hiçbir hamlede bulunmuyor aktör. Aksine, zaman zaman açıklar verebilen ve ritmi düşüren partnerini de yukarı çekmeyi başarıyor. Başarmak için yırtınıyor tam anlamıyla ve bunun ödülünü de alıyor Travolta.

Filmin gençliğe yaklaşımındaki yüzeysellik de ‘masalsı’ atmosferi destekler nitelikte. Örneğın, öğrencilerin derslerdeki hal ve gidişlerine pek odaklanmıyor hikaye, okul dışı aktivitelere eğiliyor ziyadesiyle. James Dean’vari bir ton tutturan John Travolta, “Asi Gençlik”teki (Rebel Without a Cause) Jim Stark karakterinin ‘karikatürize’ hali gibi duruyor burada. Filmin genel atmosferi de bu duruşu destekliyor, Sandy dışındaki bütün karakterler karikatürleşiyor. Animasyon açılış jeneriğı de sonraki dakikalarda neler görebileceğimize dair ipuçları veriyor aslında. Bee Gees’ten Barry Gibb’in yazdığı, Frankie Valli’nin yorumladığı “Grease” şarkısı da bu görüntüye mükemmel bir destek atıyor. Frankie Valli’yi filmin ‘rüya’ sahnesinde aktör olarak gördüğümüzü de ekleyelim bu noktada.

“Grease”in efsane katına yükselmesinin ardında yatanların başında

gelen danslarsa bizi bizden alıyor tam anlamıyla. “Greased Lightnin” sahnesinde kendimizden geçerken, final sahnelerindeki “You’re The One That I Want” ve “We Go Together” etkisinden kurtulmak zorlaşıyor bizim için. Dans yarışmasındaki “Born To Hand Jive” koreografisi ise kemikleri devreden çıkarıyor adeta, akrobasinin alanına giriyor. Hikayeye ilgilenmeyi bırakıp dansın büyüüne kaptırıyoruz kendimizi. Filmin tamamına yayılan bu etki, “Grease”i çok özel bir çalışma olmanın eşîğine getiriyor, Travolta efekti de eşîğı geçmenin anahtarına dönüşüyor.

Briyantinli saçlar ve deri ceketler başta olmak üzere dönemsel özellikleri önemli birer filmik malzeme olarak kullanan “Grease”, erkek ve kadın bakışlarının ‘ters açılar’ını da mizahi yaklaşımıyla bütünlemeyi başarıyor.

Girişteki şarkılardan “Summer Nights”ın iki ayrı açıyı eğlenceli bir tonda yansıtan havası, aslında bütün bir filmin genel yaklaşımını işaret ediyor. Danny ve Sandy arasındaki ilişkinin ‘gençlik başımında duman’ görüntüsünü de destekleyen bir durum bu. Ayaklarını yerden kesmiş ‘masalsı’ hikayenin durduğu yeri de gösteriyor bu tercih, ki finalde gerçek anlamda ayaklarını yerden kesiyor film, bulutların arasında kayboluyor, Danny ve Sandy ile birlikte...

“SETE GİRİNCE, AKIL DIŞARIDA KALMALI”

Gösterimde olan “İntikam”ın (The Salvation) **Danimarkalı** aktörü **Mads Mikkelsen**, dünya sinemasının aranan oyuncularından. Özellikle TV dizisi “**Hannibal**”daki deneyimi üzerine yoğunlaşan bu söyleşide, aktörün **Hollywood**’a dair fikirlerini de öğrenme fırsatını buluyoruz.

KONUŞTUKÇA GÜZELLEŞEN İNSANLARDAN DEĞİL, KENDİ DEYİŞİYLE DE ZATEN “NEYSEM OYUM, İLK ANDA BELLİ EDERİM” DİYOR. TASASIZ VE ALAKASIZ HALLERİYLE İLK ANDA ŞAŞIRTABİLİR AMA KESKİN YÜZ HATLARI VE bildik yakışıklı anlayışına denk düşmeyen fiziğiyle yine de etkileyici. Sigara içmek için izin isterken gayet kibar, yönetmen kankası Nicolas Winding Refn’den söz açarken heyecanlı, oyunculuk derken dikkatli, futboldan bahsederken hayli neşeli. “Pusher”ın sertliğinden “Open Hearts”ın romantizmine memleketi Danimarka’nın en önemli yönetmenleriyle çalışan, “Casino Royale”deki müthiş kötü adam portresiyle Daniel Craig’e zor anlar yaşatan Mads Mikkelsen’le geçtiğimiz yıl Marakeş Film Festival’inde görüştük. Vizyondaki “İntikam” (The Salvation) filminin çekimlerini tamamlamış gelmişti, sohbet havadan sudan açıldı, Dr. Hannibal Lecter’in öldürücü

güdüleri derken mevzu uzadı...

Sizinle tanışınca “Hiç de gergin bir insan değildiniz, pek rahatladık” diyorlar mı?

(Kahkahalar) Çoğunlukla evet! Demelerine gerek yok, zaten tavırlarından anlaşılıyor! En romantik rolde dahi oynasam (“Open Hearts” mesela) gergin bir halim varmış, öyle diyorlar. Halbuki gördüğünüz gibi rahat adamım! Burada garson bile temkinli yaklaştı başlangıçta. Star olduğumdan değil, filmimi bile izlememiş. Ama öyle.

Güçlü çene yapınızdan kaynaklı olabilir mi?

Elmacık kemiklerim de etkilidir! (Kahkahalar) Sizin canınızı sıkmadığım sürece sorun yok, korkmayınız. “Hannibal” gibi karizma da beklemeyiniz!

Madem mevzu açıldı sorayım, zeka ve içgüdülerin çarpışması nasıl yaşanır sizce? Hannibal Lecter, son derece zeki bir adam ve incelmış zevkleri var ama bir yandan da öldürme içgüdüsüne karşı koyamıyor.

Evet, en büyük açmazı zaten bu ve Hannibal’ı cazip bir karakter yapan da aynı özellikler. Çünkü kaba saba katiller hep var zaten etrafımızda. Ama Hannibal çok başka. İncelikleriyle kendine hayran bırakıyor. Dolayısıyla öldürme güdülerinin ardında yatan şeyleri anlamaya çalışıyoruz ama bulamıyoruz. Böyle sofistike katilleri gerçek hayatta da çok görmüyoruz.

Zeki oldukları için kolay yakalanamadıklarından olsa gerek. Peki zeka ve içgüdü çatışması konusuna dönersek...

Bakin futbolcular da böyledir, yani saha düzenini anlamak için zeki olmanız gerek. Futbol topun peşinde koşmak değildir ki, aynı anda birçok taktik hesabı yapmanız gerekli. Bir taraftan da ağzınız açık koşmalısınız, yani hayvan gibi güçlü bir enerji gerekir ve düşmanınızı yenmek için de içgüdülerinizle koşturursunuz. Yani olabilir, hep yaşıyoruz.

Dr. Hannibal Lecter karakteriyle Oscar kazanan Anthony Hopkins’ten sonra bu rolün altından kalkmak konusunda ürkütünüz mü?

olsun, beni zorlasın yeter. Şimdilik işime bakıyorum.

Rollerinize nasıl hazırlanırsınız?

Çekimler öncesi hazırlık aşamasını ciddiye alırım ve çok severim. Yönetmenlerle konuşup tartışmak, iddialaşmak, karşı fikirler sunmak her zaman şahanedir benim için. Senaryoyu didik didik etmekten büyük zevk alırım, zaafları bulup çıkarmak önemlidir. Ama çekimler başlar başlamaz aklı kapının dışında bırakırım. Sette o anda sadece içgüdüleriniz vardır ve bütün o hazırlıkları süzgeçten geçirip sunmak vaktidir. O anda aklımı kullanmam! Akıl bu aşamada bitmeli, güdülerimle baş başa kalmak zorundayım. Yönetmen ne düşünür, seyirci beğenir mi, kameraman doğru açıyı yakalar mı diye düşünerek rol yapılamaz bence.

Sette farkındalık oyuncunun en büyük düşmanı mı?

Evet, bence!

Hollywood'da çalışmak nasıl, zorlukları neler?

Yok canım, işi alıncaya kadar zor belki ama Hollywood o kadar da kötü bir yer değil, mekan olarak da havası suyu şahane, hele benim gibi buz gibi kuzeyden geliyorsanız. Şahane paralar veriyor. Avrupa'da bir oyuncunun 30 ayrı filmde kazanacağını siz bir TV dizisinde alabiliyorsanız nankörlük yapmamak gerek. Ama tabii ki Avrupa sineması farklı, orada çalışmak, yeni yönetmenlerin hevesine, yaratıcılığa güven duyulması hoş. Ama mesela Danimarka'da o kadar da çok film yapılmıyor, yani benim için rol bulmak kolay değil her zaman.

Ama Lars von Trier hariç neredeyse memleketinizin tüm önemli yönetmenleriyle çalıştınız değil mi?

Kafama uygun olursa Lars von Trier ile çalışmak isterim tabii ki, bir kez teklif etmişti ama olmamıştı. Evet, Nicolas (Winding Refn) ile işin başından bu yana beraberiz, herkes bizden "Pusher" kıvamında işler bekliyor ama yeni projelerimiz farklı, becerebilirsek tabii ki...

Başlangıçta evet. Çünkü efsane olmuş bir aktör ve rol var. Ama işe Hannibal'ın farklı bir döneminden başlamak şahane oldu benim için. Onun henüz hasta gördüğü, yani yakalanmadığı bir dönemle başladı dizi ve epey gidiyor böyle. Dolayısıyla sakın, kendini ele vermeyen dahi bir katili oynamak, Hopkins'ten daha farklı olmamı sağladı da kurtuldum!

Jimnastik ve dansla başlayıp nasıl oyunculuğa geçtiniz?

Severek yaptım ama aslında dansçı olmayı istememiştim. Dansın estetiği değil de yansıttığı duygular ve hikaye önemliydi. Bu nedenle ilgim oyunculuğa yöneldi. Gerçi biraz yavaş oldu. Dört yıllık drama okulundan mezun olduğumda 30 yaşına gelmişim. Ama yine de geç kalmak hiç yapamamaktan iyidir.

Erkekler için yaş o kadar da sorun değil, kadınlar daha çok tehdit altında değil mi?

Doğru, hele ki Hollywood'daysanız. 30 yaşından gün bile alsanız mahvoldunuz, çünkü ancak 70 yaşına gelince uygun senaryolar bulursunuz. Neyse ki Avrupa sineması bu kadar değil, ama Hollywood

bu açıdan kadınlara karşı çok acımasız.

Dünya vizyonuna Bond filmi "Casino Royale" ile ulaştınız. O dönemki söyleşimizde beklentinizin star olmak değil, daha çeşitli roller alabilmek, Danimarka dışına taşmak olduğunu söylemiştiniz. Başarmak nasıl bir duygu, şimdilerde hayat nasıl sizin için?

Hayalini bile kuramayacağım bir yere geldim. Danimarka'da meşhur olmak bir yana, dünyaya açılabilmek daha da şahane. Bond hayatımda bir çok şey değiştirdi tabii ki ama Hollywood'da yer etmek için çok çabalamak gerek. Yani şükrediyorum. Hele ki bu filminden sonra 'kötü adam' rollerine muhtaç olmak zorunda kalmadım. Her rol teklifine minnettarım, oyunculuk yapabilmek, yani iş bulabilmek büyük nimet. Ama yarın işsiz kalsam çok da dert etmem sanki.

Nasıl yani?

Yani kapı kapı dolaşıp iş aramam gibi geliyor. Güzel işler yaptım, iyi yönetmenlerle çalıştım, bir sürü proje var önümde. Ama bunlar biterse hayatta başka keyifler de var. Bilmem, önüme çok bakmıyorum. Rolümü sevmem yeter, iddialı

ELLIOTT GOULD'DAN 'REMZİ' OLUR MU?

Dava peşindeyken Hisarüstü, Akmerkez, Barbaros Bulvarı, muhtelif gecekondlu mahalleleri gibi geniş yelpazeden bir seçkiyle **İstanbul'un** altını üstüne getiren **Remzi Ünal'ın maceralarını** anlatabilmek için şehre hem dışarıdan bakabilen ancak içine girme hevesini de kaybetmeyecek bir isim olarak **Fatih Akın...** Zira yönetmenin "İstanbul Hatırası: Köprüyü Geçmek"te önündeki en büyük engel **oryantalizmi deşebilmesi** için en iyi rehberlerden birinin Remzi Ünal olacağına kuşku yok...

AGATHA CHRISTIE'NİN HERCULES POIROT'SU "ŞARK EKSPRESİ'NDE CİNAYET"TE (MURDER ON THE ORIENT EXPRESS, YÖN: SIDNEY LUMET, 1974) ALBERT FINNEY TARAFINDAN CANLANDIRILDIĞINDA, NEREDEYSE

herkes Belçikalı dedektifin sonunda beyazperdede de hak ettiği yeri bulduğunu düşünmüştü. Polisiyelerle ilişkisi çok sıkı fıkı olmayanlar için bile "Malta Şahini"nden (Maltese Falcon, yön: John Huston, 1941) sonra Dashiell Hammett romanlarının değişmez kahramanı Sam Spade demek, onu bu filmde canlandıran Humphrey Bogart demek...

Biraz daha yakın zamanlara gelelim: Matt Damon, şu aralar Hollywood'da A listesinde bir oyuncu olmanın keyfini sürüyorsa, Robert Ludlum'un, hafızasını kaybetmiş tetikçi kahramanı Bourne'u üç filmde birden canlandırmış olmasına çok şey borçlu. Tom Clancy romanlarının CIA ajanı kahramanı Jack Ryan ve Harrison Ford, Len Deighton'un Harry Palmer'ı ve Michael Caine, televizyonu da işin içine katarsak Mickey Spillane'in sert dedektifi Mike Hammer ve Stacy Keach... Polisiye uyarlamalarında canlandırdıkları, daha doğrusu ete kemiğe büründürdükleri dedektiflerle, ajanlarla özdeşleşen oyuncular saymakla bitmez.

Türkiye'de ise durum epey farklı... Özellikle 90'ların sonlarında Kaktüs Kahvesi'nin açtığı polisiye yarışmasından sonra bu alanda hatırı sayılır oranda romanlarımız, yeni maceraları dört gözle beklenen Türkiyeli dedektiflerimiz mevcut. Ancak söz konusu zenginliğin sinemaya yansımadağı da hepimizin malumu... Ahmet Ümit romanından uyarlanan "Sis ve Gece"yi de saymazsak, sinemada en çok iz bırakan 'edebi' dedektifimiz, Ayhan Işık'ın 1969'da hayat verdiği Peyami Safa kahramanı "Cingöz Recai" (yön: Safa Önal, 1969)... Hâlâ...

'Düzenbaz'ın bu haftaki hedefi de Türkiye sinemasının nedense ıskaladığı bu kaynağa, Türkiye polisiye edebiyatının hayali film uyarlamalarına bakmak... Örneğimiz ise yine Kaktüs Kahvesi polisiye roman yarışmasının ilk kazananı Celil Oker'in, şimdiye kadar beyazperdeye taşınmaması büyük bir kayıp olan pilot/

dedektif kahramanı Remzi Ünal... Zira temel besin kaynağı lahmacun olan ancak 'aikido'da iddialı, alkolik olduğu gerekçesiyle THY'den atılmış, dolayısıyla boş zamanlarını 'Flight Simulator' oynayarak geçiren, eski pilot/yeni dedektif Remzi Ünal'ın beyazperdeye gelmesi, sadece izleyiciler için değil, onu canlandıracak oyuncu için de bulunmaz bir fırsat. Dava peşindeyken yoluna çıkan yan karakterlerle birbirinden eğlenceli fikir alışverişlerine giren, kara filmlerin olay örgülerinin İstanbullaştırılmış versiyonlarını tereyağından kıl çeker gibi çözen, yani 'cool'luğu uluslararası mecralardan tercüme edilmemiş, ancak 'yerelliği' de zorlamanın epey uzağında bir karakter Remzi Ünal... Sinemada erkek karakterlerin git gide birbirine benzediği, kendilerinden beklenenleri yerine getirmekle yetindiği bir dönemde her oyuncu için arayıp da bulamadığı bir fırsat sanki... Ancak 'cool'luğu kendinden menkul bir karakteri canlandırabilmek noktasında aklımıza ilk gelen oyuncuların biri hem sınır dışından hem de yaşı artık pek Remzi Ünal'ı canlandırmaya müsait değil. Ama ne de olsa 'Düzenbaz'ın ne zaman kısıtlaması ne de sınırlarla işi var, o yüzden biraz uçmakta da sakınca yok... Remzi Ünal için adayımız; 41 sene önceki haliyle Elliott Gould! Sebep, oyuncunun "Uzun Veda"da (The Long Goodbye) bir başka 'edebi' dedektif Phillip Marlowe'a getirdiği yorum... Robert Altman'ın -tabii ki kendi usulünde- beyazperdeye taşıdığı bu Raymond Chandler romanında Gould öyle bir Marlowe resmi çizer ki insan, yıllar sonra bambaşka bir coğrafyadan gelen başka bir dedektif Remzi Ünal için farklı

bir aday düşünemez! Alaycı, kendi dışında gelişen hayattan ümidini kesmiş, ancak diğer noir dedektiflerinin aksine şaşkınlığından da utanmayan eğlencelilikte bir dedektif. 70'ler California'sında hippiler karşısında, güneş tam tepedeyken bile çıkarmadığı pardösüsü ve fötr şapkasıyla Elliott Gould nasıl absürdlükle serinkanlılığı bir araya getiriyorsa, 'abi'leri sıralayıp duran taksi şoförlerine dert anlatmaya çalışan Remzi Ünal da kafamızda benzeri bir frekanstan sesleniyor...

Yönetmen adayımız ise biraz daha olası: Dava peşindeyken Hisarüstü, Akmerkez, Barbaros Bulvarı, muhtelif gecekondu mahalleleri gibi geniş yelpazeden bir seçkiyle İstanbul'un altını üstüne getiren Remzi Ünal'ın maceralarını anlatabilmek için şehre hem dışarıdan bakabilen ancak içine girme hevesini de kaybetmeyecek bir isim olarak Fatih Akın... Zira yönetmenin "İstanbul Hatırası: Köprüyü Geçmek"te önündeki en büyük engel oryantalizmi deşebilmesi için en iyi rehberlerden birinin Remzi Ünal olacağına kuşku yok... Ve bu engeli atlatınca Akın'ın İstanbul'u nasıl perdeye getirebileceğinin ise düşüncesi bile heyecan uyandırıcı.

Remzi Ünal rolünde Elliott Gould zaten imkansız bir hayal... Fatih Akın'ın ise konuya nasıl yaklaşacağı bilinmez. Ancak sadece Remzi Ünal değil, Pınar Kür'ün yarattığı, aynı zamanda cinayetleri de çözen matematik profesörü Emin Köklü'den, Birol Oğuz'un (Brunel Hawes) kadın polisi Suat'a, edebiyat sinemaya aktarılmayı bekleyen Türkiyeli 'gizem çözücülerle' dolu...

CITIZENFOUR

YÖNETMEN Laura Poitras

UYUNCULAR Edward Snowden,

Glenn Greenwald, William Binney,

Jacob Appelbaum, Ewen MacAskill

YAPIM/SÜRE 2015 ABD – Alm. - İng., 110 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İng.

ŞİRKET Bir Film (Fabula)

MATRIX'DEN
UYANMAK İÇİN
EDWARD SNOWDEN
İLE MUTLAKA
TANIŞMALISINIZ...

BİZDE BİRİLERİNİ RAHATSIZ EDEN BELGESELLER BİR BİR YASAKLANIP, İZLEYİCİLERİNDEN KAÇIRILADURSUN BELGESEL sinemanın gücü tüm dünyada giderek artıyor. Nitekim bazı engelleme çabalarına rağmen çekilmesinin önüne geçilememiş, hatta “En iyi Belgesel” dalında Oscar ödülü kazanmış türünün çok iyi örneklerinden biri “Citizenfour”.

Bizde Gezi Direnişi’nin yaşandığı sıralarda batı dünyası bu filmin öznesi olan Edward Snowden adlı genç bilgisayar dehasının önlenemeyen ifşaatını konuşuyordu. Snowden, ABD hükümetine çalışan bir yazılım şirketinde çalışırken öğrendiklerini tüm dünyanın bilmesi gerektiğine karar verir ve çok cesurca bir hareket yapar: Bu filmin yönetmeniyle bağlantı kurar. Peki nedir Snowden’in açığa çıkardığı gerçek? 11 Eylül bahane edilerek tüm Amerikalıların hatta başka ülke vatandaşlarının bile kişisel internet verilerinin, telefon konuşma ve mesaj bilgilerinin depolanması ve didik didik edilmesinin önünü açan teknolojinin kurulması.. Yani bildiğiniz “büyük birader” sisteminin resmen kurulmuş ve başlatılmış olması.. Hatta Almanya’nın Ankara’yı

bu yolla dinleyebildiği bile bizim medyada sıkça yazıldı.

Yönetmen Laura Poitras, “Citizenfour”u sanki “Michael Mann bir belgesel çekse nasıl olurdu?” mantığıyla çekmiş gibi... Filmin neredeyse yarısı Poitras ve iki gazetecinin bir araya geldiği bir otel odasında geçiyor olmasına rağmen heyecanlı bir temposu var. Poitras, Snowden’in kendisiyle irtibata geçmesinin ardından o kadar titizleniyor ki dijital iz bırakmamak için bir sürü dizüstü bilgisayarı da telef ediyor..

Kesinlikle her dünya vatandaşının izlemesi gereken bir film bu... Hepimiz bu dünyada akvaryumdaki balıklar gibi izleniyoruz! “Kimin, buna neden hakkı var?” sorusunun cevabı olarak burnumuza dayanan kelimeler de çok tanıdık: ulusal güvenlik, milli birlik beraberlik vesaire...

29 yaşındaki bir adamın parlak geleceğini yakıp oradan oraya saklanacağı bir hayatı seçmesi büyük cesaret!

Otel odasındaki sahneler yer yer uzun. Belki Snowden’in söylediklerinin bazıları görselleştirilebilirdi...

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

BURGONYA DÜKÜ

★★★★★

ORJİNAL ADI The Duke Of Burgundy

YÖNETMEN Peter Strickland

UYUNCULAR Sidse Babett

Knudsen, Monica Swinn, Chiara D'Anna,

Monica Swinn, Fatma Mohamed

YAPIM/SÜRE 2014 İngiltere, 100 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng.

ŞİRKET Bir Film

**TEŞHİRCİ OLMADAN
RÖNTGENÇİ
SEYİR HAZLARINI
KİŞKİRTABİLEN
BİR FİLM BU...**

YÜRÜTÜCÜ YAPIMCILIĞINI HEM AVRUPA EROTİK-KORKU SINEMASININ, HEM DE FANTASTİK TÜRK SINEMASININ BATI'DA tanınmasını sağlayan araştırmacı-yazar Pete Tombs'un üstlendiği "Burgonya Dükü", 1970'lerde kıta Avrupasında türemiş sıradışı erotik sinemaya 'selam gönderen' ama bunu o geleneğin 'röntgenci' seyir hazlarını kışkırtan 'teşhirci' yönelimine başvurmadan yapan bir "sanat filmi."

Hiçbir erkek karakterin yer almadığı "Burgonya Dükü", bir malikanede tek başına yaşayan orta yaşlardaki Cynthia adlı bir kadının, Evelyn adındaki hizmetçisine saatlerce nasıl kötü davrandığını sergileyen bir giriş pasajıyla açılıyor. Ancak çok geçmeden Cynthia ve Evelyn'in aslında birlikte yaşayan sevgililer oldukları ve evlerindeyken belirli saatlerde sergiledikleri 'ev sahibesi-hizmetçi' ilişkisinin ise bir fantazi oyunundan ibaret olduğu anlaşılıyor.

"Burgonya Dükü" önyargılara ve yanlış anlaşılma maruz kalan farklı bir cinsel yönelime dair incelikli bir bakış açısı sunmakla birlikte bu

cinsel yönelimin güzellemesi değil, esas itibarıyla her aşk ilişkisinde ortaya çıkabilecek çelişkileri bu kez farklı bir cinsel yönelimin sözkonusu olduğu bir ilişki üzerinden sergileyen bir çalışma. Her gün sabahdan akşama aynen tekrar üstlendiği 'hizmetçi' rolünden haz alan mazohist Evelyn'den farklı olarak kendisine haz vermeyen ve onun için besbelli giderek sıkıcılaşan 'zalim ev sahibesi' rolü, Cynthia'nın yalnızca Evelyn'e olan aşkı dolayısıyla oynamaya razı olduğu bir rol.

Aslında "Burgonya Dükü", gönül ilişkilerinde bir tarafın diğerinin isteklerini sırf onu mutlu etmek için yerine getirmesinin ve tersten ifade edilecek olunursa bir tarafın diğerinin isteklerini kaale almayarak sırf kendi isteği doğrultusunda ilişkiyi şekillendirmesinin yarattığı gerilimler ve bu gerilimlerle başa çıkma çabaları üzerine bir film.

Yan rollerden birinde, Jesus Franco'nun tam 16 adet erotik filminde yer almış Monica Swinn'in yer alması

Yönetmenin bazen 'göstermeden ima' yolunu tercih etmesi

GRİNİN ELLİ TONU

ORJİNAL ADI Fifty Shades Of Grey
YÖNETMEN Sam Taylor-Johnson
UYUNCULAR Dakota Johnson,
Jamie Dornan, Jennifer Ehle,
Eloise Mumford, Victor Rasuk
YAPIM/SÜRE 2015 ABD, 123 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. ve Tr.
ŞİRKET As Sanat (Universal)

**NEREDE O 70'LERİN
80'LERİN BENZER
CİNSEL FANTEZİLİ
FİLMLERİ,
NEREDE BU!**

KADINLARIN 'SIRLARI OLAN BİR ERKEĞİN GİZEMİNİ ÇÖZEN KADIN' HİKAYELERİNE OLAN ZAAFİNİ KULLANAN PEK ÇOK ROMAN DİZİSİ var. Hiçbir edebi niteliği olmayan bu romanlar mısır patlağı gibi çok ve çabuk tüketilmekteler. Hollywood da bu tüketime cılalı film uyarlamalarıyla katılıp fayda sağlamakta. Anlatılan hikayeler daha önce defalarca anlatılmış ve bazıları klasik olmuş hikayelerin kötü birer kopyaları aslında. Nitekim "Grinin Elli Tonu"nun hikayesi de gayet bilindik. "Alacakaranlık"taki Bella'dan bir tık daha nitelikli özellikleri olan (!), kolejden yeni mezun olmuş Ana, Christian Grey adlı gizemli bir işadınının hayatına dahil oluyor. Christian sık sık 'romantik değilim ben' diyor, 'öyle normal çiftler gibi sevişme sevmem, yemeğe götürmem' filan diyor. Ana yine de onu istiyor, bir süre 'normalleştirmeye' de çalışıyor. Ama zaten adam da yapmam dediği her şeyi -bir süre surat assa da- yapıyor! Ana'yı her gördüğünde bol bol öpüyor, sık sık helikoptere, planöre filan bindirerek uçuruyor, araba, bilgisayar alıyor, aile yemeğine götürüyor vs. Evet, bir emretme huyu da var ve bir 'oyun odası'na da sokmaya çalışıyor

onu sürekli. Oyun odasında ne mi var? Kırbaçlar, kelepçeler, sopalar, askılar, kablolar, ipler, dildolar... Christian kızın önüne bir de sözleşme koyuyor. Sözleşme sado-mazo bir kölelik anlaşması. Christian'ın önceki 15 kadınlı sado-mazo geçmişi, zenginliği, dominantlığı filan Ana'nın alt dudağını ısırmasıyla bertaraf oluyor adeta! Yine de Ana teslim bayrağını çekiyor bir süreliğine... Doğrusu birkaç şaplak dışında pek de bir şey görmedik malum sahnelerde.

Ana'nın Christian ile tanıştığı sahnedeki eğretilek hikaye ilerledikçe biraz düzelse de genel olarak tekdüze ve 'kuru' bir film "Grinin Elli Tonu". Bir anaakım filmine göre cesur gibi görünse de bir "Temel İçgüdü" (Basic Instinct) kadar değil yine de!

DVD'de seks sahnelerinin biraz daha uzun tutulduğu 3 dakika daha uzun bir versiyonu da bulunmakta...

Dakota Johnson güzel ama çok etkileyici değil, Jamie Dornan da soğuk ve hiçbir anında samimi görünmüyor

KOR

Zeki Demirkubuz'vari sinema anlayışıyla dikkat çeken, bu film özelinde **Seren Yüce**'nin **"Çoğunluk"**unun izinden giden **Cihan Sağlam**, 20 dakikalık kısa filmi **"Kor"**la günümüz gençliğinin kendini **ifade ediş** biçiminin köklerine inmeyi başarıyor.

YÖNETMEN Cihan Sağlam
YAPIM 2014 Türkiye
SÜRE 20 dk.

CİHAN SAĞLAM'IN YAZIP YÖNETTİĞİ "KOR", SİNEMAMIZ İÇİN YENİ BİR YÖNETMENİN GELMEKTE OLDUĞUNU MÜJDELEYEN BİR ÇALIŞMA. 20 dakikalık süresi boyunca 'gerçek' ve 'gergin' bir atmosfer yaratmayı başaran Sağlam, Zeki Demirkubuz'vari bir sinema anlayışının takipçisi olacakmış gibi görünüyor. Bu film özelinde, Seren Yüce'nin "Çoğunluk"unun izinden giden yönetmen, günümüz gençliğinin hangi koşullarda büyüdüğünü de az çok gözler önüne seriyor.

Annesi (Sevinç Erbulak) ve babasıyla (Reha Özcan) yaşayan lise öğrencisi Ali'nin (Yağızcan Konyalı) 'büyüyememe' hikayesini anlatıyor "Kor". Babasının baskısı altında hareket kabiliyeti sınırlı olan genç, annesinin de kontrolünü üzerinde hissediyor. Aile içindeki bu 'baskı'nın yansımaları ise arkadaşları arasında bir 'hükmetme' eğilimine sürüklüyor onu. Hissettiği baskıyı arkadaşlarına yaşıyor Ali ve bunu bir kaçış hamlesi olarak

görüyor. Evde gıkını çıkaramayan karakter, sokakta ve okulda 'canavarlaşan insan' rolüne bürünüyor. Aile baskısına öğretmenlerinki de eklenince, Ali'nin geleceğinin nasıl şekilleneceğine dair ipuçlarını almak da zor olmuyor bizim için. Belli ki babası gibi olacak ve 'çoğunluk'un içinde kaybolup gidecek...

Cihan Sağlam, hikayenin ruhunu yansıtabilen kurgusuyla varlığını hissettiren bir yönetmen. Türkiye'nin içinde bulunduğu sosyolojik iklimin tabana yaptığı baskıyı ve bunun muhtemel sonuçlarını gerçekçi bir tonda yansıtan "Kor", 'vasatlık'ın yarattığı çözülme de işaret ediyor bir yandan. Gençliğin kendini ifade ediş biçiminin köklerine inen film, 'istenmeyen' sonuçların arkasındaki karanlığa dikkat çekmeyi de başarıyor. Ailenin akşam yemeğine oturduğu final sahnesi ise 20 dakikanın bir özeti gibi; herkesin mutsuz olduğu ve mutluluğu aramaktan vazgeçtiği bir resim bu.

“Emek”çiler vazgeçmez!
86 yıl bu kuyrukta bekledik.
Yine bekleyeceğiz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

siyad

Sinema Yazarları Derneği

1- "Sarmasik" a Irvine Welsh'in elinden ödül

Dünya prömiyerini Sundance Film Festivali'nde yapan Tolga Karaçelik'in yeni filmi "Sarmasik", konusu, yönetmenliği, oyunculuk performanslarıyla ilginç, bu sezonun kalburüstü filmlerinden biri. ABD'den sonra İngiltere'deki East End Film Festivali'ne katılan yapım, ünlü yazar Irvine Welsh'in elinden 'en iyi film' ödülü aldı.

2- Sinemamız Meksika'ya konuk oluyor

Meksika'nın iki kenti San Miguel de Allende ve Guanajuato'da düzenlenecek 18. Guanajuato Film Festivali'nde bu yıl konuk ülke Türkiye. Ana yarışmada Deniz Gamze Ergüven'in "Mustang" filminin yarışacağı festivalde yarışma jürisinde Melisa Sözen, Belgesel Film Yarışma jürisinde yönetmen Cem Kaya yer alıyor. Festivalin Türkiye bölümünde 19 uzun, üç belgesel, 16 kısa film gösterilecek.

3- Rojava'dan sinemacılara çağrı

İŞİD'e karşı ölümüne mücadele verilen Rojava'da, Cizir kantonunun Dirbesiye kentinde Rojava Film Komünü oluşturuldu ve komün bir çağrı yaptı: "Şimdi kim özgürce film çekmek istiyorsa Rojava'ya gelmeli. Rojava'da kim film üretmek istiyorsa Rojava Film Komünü'yle buluşmalı." Komün bünyesinde şimdiye kadar Şengal katliamını konu alan bir belgeselin montajı tamamlandı. İki kısa ve bir uzun metrajlı filmin çekimleri bitirildi.

4- Yılmaz Erdoğan'dan "Ekşi Elmalar"

Yılmaz Erdoğan, "Kelebeğin Rüyası"ndan sonra bir dönem filmiyle daha sinema yolculuğuna devam ediyor. "Ekşi Elmalar" adını taşıyan yeni filmde yönetmen, bu sefer 1970'li yıllara odaklanıyor. Farah Zeynep Abdullah, Fatih Artman, Ersin Korkut ve Devrim Yakut, filmde rol olacak oyuncular arasında.

18° FESTIVAL
INTERNACIONAL DE
CINE
GUANAJUATO
SAN MIGUEL DE ALLENDE JULIO 17/21+
GUANAJUATO CAPITAL JULIO 22/26

5- Birbirimizin eli ayağı olalım

Kadın sinemacılar, Diyarbakır'da 5 Haziran'da HDP'nin seçim mitinginde patlayan bombalar nedeniyle iki ayağını kaybeden Mezopotamya Sinema Kolektifi çalışanı Lisa Çalan ve diğer yaralıları için kampanya başlattı. "Birbirimizin eli ayağı olalım" şiarıyla başlatılan kampanyada amaç, hem yaralılara moral vermek hem de ihtiyaç duyulan el ve ayak protezlerini temin etmek.

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER CUMA 20.00 / 22.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“EĞİTİMLİ BİLE OLSA, OYUNCULARIN FAZLA DÜŞÜNMESİ TEHLİKELİDİR.
DÜŞÜNMELERİNİ DEĞİL, YAPMALARINI İSTERSİNİZ ONLARDAN.”

Steven Soderbergh